

Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, v.v.i.
Centrum pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta

© Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, v.v.i.

© Centrum pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta

Editor

prof. ThLic. Róbert Lapko, Th.D., PhD.

Na preklade a príprave publikácie spolupracovali:

doc. Juraj Feník, S.T.D. (SÚJS SAV, v.v.i.),

doc. ThDr. Ing. SSLic. Jozef Jančovič, PhD. (SÚJS SAV, v.v.i.),

prof. ThLic. Róbert Lapko, Th.D., PhD. (SÚJS SAV, v.v.i.),

PhDr. Katarína Dudová, PhD. (SÚJS SAV, v.v.i.).

Recenzenti

doc. Jaroslav Brož, Th.D., S.S.L.,

prof. ThDr. Pavol Farkaš, PhD., PhD.

PaedDr. Matej Považaj, CSc.

Technická redakcia a spracovanie textu

Bc. Martin Žeňuch

Publikácia patrí k výsledkom riešenia projektov:

APVV-20-0130 *Biblický text a jeho terminologické diskurzy v modernom spisovnom jazyku. Na príklade Listov apoštola Pavla.*

Zodpovedný riešiteľ: prof. ThLic. Róbert Lapko, Th.D., PhD.

VEGA 2/0015/22 *Recepcia biblickej rodinnej terminológie a motívov v slovanskom kultúrnom prostredí.*

Zodpovedný riešiteľ: prof. ThLic. Róbert Lapko, Th.D., PhD.

Pre Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, v.v.i.

a Centrum pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta vydalo

vydavateľstvo POSTOJ MEDIA, s. r. o.

Elektronická verzia

ISBN 978-80-89994-83-0

EAN 9788089994830

Slavistický ústav Jána Stanislava Slovenskej akadémie vied, v. v. i.
Centrum pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta

Druhý list Korint'anom

Nový preklad a krátky komentár

**DENNÍK
POSTOJ**

Bratislava 2023

PREDSLOV	7
ÚVOD DO DRUHÉHO LISTU KORINŤANOM	8
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 1	10
Preklad	10
Poznámky	11
Intertextové prepojenia	14
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 2	15
Preklad	15
Poznámky	16
Intertextové prepojenia	18
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 3	19
Preklad	19
Poznámky	20
Intertextové prepojenia	22
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 4	23
Preklad	23
Poznámky	24
Intertextové prepojenia	26
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 5	27
Preklad	27
Poznámky	28
Intertextové prepojenia	30
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 6	31
Preklad	31
Poznámky	32
Intertextové prepojenia	33
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 7	34
Preklad	34
Poznámky	35
Intertextové prepojenia	37
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 8	38
Preklad	38
Poznámky	39
Intertextové prepojenia	42
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 9	43
Preklad	43
Poznámky	44
Intertextové prepojenia	46

DRUHÝ LIST KORINŤANOM 10.....	47
Preklad	47
Poznámky	48
Intertextové prepojenia	51
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 11	52
Preklad	52
Poznámky	54
Intertextové prepojenia	58
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 12.....	59
Preklad	59
Poznámky	60
Intertextové prepojenia	64
DRUHÝ LIST KORINŤANOM 13.....	65
Preklad	65
Poznámky	66
Intertextové prepojenia	68
KONZULTOVANÁ LITERATÚRA.....	69

Predslov

V osobných písaných listoch na rozdiel od strohej elektronickej komunikácie ľudia prezrádzajú časť svojho charakteru. Druhý list Korint'anom sa považuje za jeden z najosobnejších zachovaných listov Pavla. Vzhľadom na viaceré problémy a krízy v korintskej cirkvi je Pavol nútený zaujať osobné stanoviská a postoje, ktorých súčasťou sú prejavované aj jeho emócie, pocity frustrácie i blízkosti. Pavol sa aj v tomto liste ukazuje ako geniálny teológ s víziou a zmyslom pre nadčasové hodnoty. Centrom je jeho presvedčenie, že Ježišovo umučenie a zmŕtvychvstanie sú fundamentom kresťanského života. V liste vo forme akoby rozhovoru vyzýva k prehodnoteniu hodnôt Korint'anov s dôrazom na prebudenie zmyslu po skutočných hodnotách. Pavol vyzdvihuje paradoxnú povahu kresťanského života: „poklad v hlinených nádobách“ (2 Kor 4,7). Podľa neho má to byť život viery späť s pozemským domovom, ale aj s vedomím, že sa raz rozpadne, no pre veriacich je od Boha pripravený večný príbytok. V tom pozemskom stánku ustavične vzdycháme a túžime si naň obliecť „stánok z neba“ (porov. 2 Kor 5,1-2).

Druhý list Korint'anom je ďalším z Pavlových autentických listov, ktoré sú v záujme výskumu autorského kolektívu. Prvoradým cieľom je vytvorenie moderného, spisovného, nadkonfesionálneho prekladu starovekého textu, ktorého súčasťou sú textovokritické a výkladové poznámky nevyhnutné pre produkciu jazykovo aktuálneho prekladu a na uvedomelé porozumenie textu čitateľom.

Nový preklad Druhého listu Korint'anom a krátky komentár je súčasťou výstupov projektov APVV-20-0130 *Biblický text a jeho terminologické diskurz v modernom spisovnom jazyku. Na príklade Listov apoštola Pavla* a VEGA 2/0015/22 *Recepcia biblickej rodinnej terminológie a motívov v slovanskom kultúrnom prostredí*, ktorých snahou je aj poukázanie na úlohu šírenia Pavlových myšlienok v rozličných etapách európskeho a slovenského kultúrneho vývinu.

Práca na novom preklade novozákonných kníh je realizovaná v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV, v. v. i., v spolupráci s Centrom pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta v Košiciach.

Úvod do Druhého listu Korint'anom

Druhý list Korint'anom evidentne nie je prvý exemplár Pavlovej korešpondencie s touto komunitou. Po odoslaní Prvého listu Korint'anom, ktorý má charakter napomínajúceho spisu, Pavol z Efezu sa osobne vyberá na druhú návštevu mesta – prvou bola tá, pri ktorej založil komunitu v Korinte (porov. Sk 18). Pri tejto druhej návšteve však vzniká traumatická situácia pre apoštola, lebo sa dostáva do konfliktu s jedným z Korint'anov. Nepoznáme ani meno tohto človeka, ani detaily uvedeného incidentu. Pravdepodobne šlo o urážku, zosmiešnenie, očierenie alebo spochybnenie Pavla v očiach komunity. Uvedeného človeka Pavol pomenúva dosť všeobecne spojením „ten, kto sa dopustil krivdy“ (2 Kor 7,12). S veľkou pravdepodobnosťou sa na jeho stranu priklonila značná časť cirkevnej obce, prečo sa Pavol ocitá v opozícii k nim a prečo s bolesťou musí Korint opustiť. Ako výsledok tejto udalosti Pavol komponuje tzv. list slz (porov. 2 Kor 2,4) a po Títovi ho posielal do Korintu. V liste, ktorý je stratený, Pavol vyjadruje ľútosť nad touto udalosťou, žiada komunitu, aby vinníka potrestala – teda izolovala zákazom účasti na eucharistickom zhromaždení – a dištancovala sa od útoku na Pavlovu osobu. List slz musel v komunite dosiahnuť pozitívny účinok, lebo Títus sa po tejto návšteve Korintu stretáva s apoštolom niekde v Macedónsku a prináša mu dobré správy o ochote komunity prikloniť sa na Pavlovu stranu a zmieriť sa s ním. To vyvolá u Pavla radosť a spokojnosť.

Popri uvedenom incidente sa v Korinte udeje ďalšia bolestná skutočnosť – príchod tzv. superapoštolov. Išlo o konkurenčnú skupinu misionárov, o ktorej takisto – ako v prípade korintského protivníka – nevieme detaily, teda mená, pôvod, presné kontúry ich učenia. Pravdepodobne šlo o skupinu s pôvodom v židokresťanstve a odvolávajúcu sa na materskú cirkev v Jeruzaleme. Boli to rétoricky zdatní, suverénne vystupujúci evanjelizátori, ktorí sa nechali komunitou podporovať a ktorí Pavla považovali za šarlatána, ktorý od komunity nebral finančnú podporu, ale sa údajne potajme obohacoval zo zbierky vykonanej v Korinte, a ktorého osobná prítomnosť bola slabá, zatiaľ čo sa ukazoval pomerne trúfalý pri písaní listov. Okrem toho sa pýšili svojimi extatickými zážitkami. Na doktrinálnej úrovni pravdepodobne neboli medzi nimi a Pavlom rozdiely. Aj v tomto prípade dochádza k tomu, že komunita sympatizuje s touto skupinou misionárov a Pavla ako otca komunity odsúva na vedľajšiu koľaj, ba je voči nemu priam podozrievavá. Zatiaľ čo snahou o zmierenie s komunitou sa Pavol zaoberá v kap. 1 až 9, polemike so superapoštolmi sa venuje v kap. 10 až 13. Uvedené rozdelenie vedie niektorých vedcov k úvahám, že v súčasnom kánonickom Druhom liste Korint'anom máme v skutočnosti kompilát dvoch listov – listu zmierenia (2 Kor 1–9) a polemického listu (2 Kor 10–13). Je však

rovnako možné, že uvedené časti v skutočnosti predstavujú jeden pôvodný list, v ktorom Pavol reaguje na uvedené incidenty a obhajuje svoj apoštolát tak pred komunitou, ako aj pred superapoštolmi.

Celkovo má Druhý list Korint'anom charakter obhajoby Pavlovho apoštolátu. Pavol chce dosiahnuť definitívne zmierenie s komunitou, a preto ukazuje svoju radosť, že komunita vinníka potrestala a je naklonená úplne sa s Pavlom zmieriť. Pomocou rôznych metafor apoštol chce im ukázať, že jeho apoštolát nie je podvodom, ale pravou misiou, ktorou ho poveril Boh. Ide mu výlučne o hlásanie evanjelia a úprimnosť voči nim. V kap. 8 a 9 ich potom povzbudzuje dokončiť zbierky pre cirkev v Jeruzaleme, lebo tento projekt bol naštrbený incidentom druhej, bolestnej návštevy. V boji so superapoštolmi sa Pavol obhajuje, že jeho fyzická prítomnosť môže byť rovnako silná ako tá v listoch (10,1-11) a na rozdiel od superapoštolov Pavol neprekračuje hranice svojho apoštolátu stanovené Bohom tým, žeby svojou evanjelizačnou činnosťou zasahoval do cudzích území (10,12-18). Pavol ďalej zdôrazňuje, že zrieknutím sa finančnej podpory komunite nepríťažil, ani ich nevykorisťoval tak ako superapoštolí (11,5-15). Tak ako superapoštolí aj on sa môže pochváliť znášaním rôznych ťažkostí v misijnej činnosti (11,16-33) a víziami (12,1-10). V skutočnosti za nimi v ničom nezaostáva, a preto nie je dôvod, aby sa oni nad neho povyšovali a komunita ho považovala za menejcenného. Zaujímavosťou listu je, že nie vždy je úplne jasné, či sa Pavol obhajuje voči superapoštolom alebo komunite. Vyzerá to tak, že komunita musela byť nasiaknutá indoktrináciou o Pavlovi zo strany apoštolov, a preto sa Pavol musí obhajovať pred oboma skupinami. V závere listu Pavol ohlasuje svoju tretiu návštevu v Korinte, ktorú sa v blízkej budúcnosti chystá uskutočniť, a nechce, aby pri nej musel voči Korint'anom autoritatívne zasiahnuť. Touto návštevou chce dosiahnuť definitívne zmierenie s Korint'anmi v prípade, žeby sa mu to nepodarilo listom. Druhý list Korint'anom je najosobnejší list Pavla a najviac nám zjavuje jeho snahu o potvrdenie svojho bezúhonného charakteru. Pravdepodobne bol napísaný v roku 56 niekde v Macedónsku.

Druhý list Korint'anom 1

Preklad

¹ Pavol, z Božej vôle apoštol Krista Ježiša, a brat Timotej Božej cirkvi v Korinte aj všetkým ostatným svätým v celom Achájsku: ² Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, a od Pána Ježiša Krista.

³ Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, Otec milosrdenstva a Boh každej útechy. ⁴ On nás potešuje v každom našom súžení, aby sme mohli aj my potešovať tých, čo sú v akomkoľvek súžení, tou útechou, ktorou Boh potešuje nás. ⁵ Lebo ako sa v nás rozmáhajú utrpenia pre Krista, tak sa prostredníctvom Krista rozhojňuje aj naša útecha. ⁶ Ak nás teda sužujú, je to na vašu útechu a blaho; ak sme potešovaní, je to na vašu útechu, ktorá sa prejavuje v znášaní tých istých utrpení, aké znášame aj my. ⁷ A naša nádej vzhľadom na vás je pevná, veď vieme, že ako máte účasť na utrpeniach, tak máte aj na úteche. ⁸ Nechceme, bratia, aby ste nevedeli o našom súžení, ktoré nás postihlo v Ázii. Prit'azilo nás nadmieru a nad naše sily, takže sme si zúfali aj nad svojim životom, ⁹ ale sami v sebe sme prijali ortieľ smrti, aby sme nedôverovali sebe, ale Bohu, ktorý kriesi mŕtvych. ¹⁰ On nás vyslobodil a vyslobodí z takého veľkého nebezpečenstva smrti. My v neho dúfame, že nás vyslobodí, ¹¹ a budete pritom aj vy pomáhať modlitbou za nás, aby za dar milosti, ktorý sme dostali, mnohé tváre obrátené k Bohu početnými modlitbami vzdávali vďaky za nás.

¹² Veď dôvod našej chvály je práve svedectvo nášho svedomia, že sme vo svete a predovšetkým u vás žili v jednoduchosti a úprimnosti daných od Boha a nie v telesnej múdrosti, ale v Božej milosti. ¹³ Veď vám nepíšeme nič iné len to, čo čítate a poznáte. A dúfam, že úplne spoznáte, ¹⁴ ako ste nás už čiastočne spoznali, že v deň nášho Pána Ježiša budeme vašou chválou, ako aj vy našou.

¹⁵ A vďaka tejto dôvere som chcel ísť najprv k vám, aby ste dostali dvojitú milosť, ¹⁶ čiže cez vás prejsť do Macedónska a z Macedónska znova prísť k vám, aby ste ma vyprevadili do Judey. ¹⁷ Keď som teda toto chcel, počínal som si vari s nerozvážnosťou, ktorú mi vyčítate? Alebo to, čo zvažujem, zvažujem iba ľudsky, ako keby u mňa „áno, áno“ bolo aj „nie, nie“? ¹⁸ A Boh je verný, lebo naša reč k vám nie je „áno“ aj „nie“. ¹⁹ Veď Boží Syn Ježiš Kristus, ktorého sme u vás hlásali, ja, Silván a Timotej, nebol „áno“ aj „nie“, ale v ňom je iba „áno“. ²⁰ Lebo všetky Božie prisľúbenia sú v Kristovi „áno“. A tak je aj cez neho naše „amen“ Bohu na slávu a to všetko sa deje vďaka nám apoštolom. ²¹ Boh je ten, kto nás aj vás posilňuje vo vzťahu s Kristom a kto nás pomazal. ²² On nás označil aj svojou pečaťou a vložil nám do srdc preddavok, teda Ducha. ²³ Ja volám Boha za svedka hoc aj proti sebe, že som už neprišiel do Korintu, len aby som vás ušetril. ²⁴ Tým nechcem povedať, že panujeme nad vašou vierou, ale sme spolupracovníci vašej radosti, veď vo viere stojíte.

Poznámky

1,3

Jazyk útechy – častý v Druhom liste Korint’anom – je inšpirovaný knihou Izaiáš (40,1; 51,12), kde sa hovorí o poteche Božieho ľudu počas exilu, ktorá obsahovala prísľub vyslobodenia. Autorom potechy u Izaiáša a u Pavla je Boh.

1,5

V prípade konštrukcie παθήματα τοῦ Χριστοῦ (dosl. „utrpenia Krista“) ide pravdepodobne o objektový genitív: utrpenia pre Krista. Pavol má na mysli rôzne súženia a neprijemnosti, ktoré podstupuje kvôli Kristovi.

1,6

Výraz σωτηρία tu neznamená spásu v teologickom zmysle, ale „blaho, šťastie“.

1,8

Pod súžením v Ázii Pavol má na mysli uväznenie v Efeze, prenasledovanie alebo dlhotrvajúcu chorobu.

1,9

Spojka ἀλλά („ale“) uvádza vetu, ktorá vyjadruje kontrast k predchádzajúcemu vyjadreniu o zúfaní nad životom: napriek ťažkej situácii Pavol vnútorne prijal možnosť smrti, aby sa naučil viac dôverovať Bohu ako sebe.

1,10

Podstatné meno θάνατος tu má význam „nebezpečenstvo smrti“.

1,11

Predložková väzba ἐκ πολλῶν προσώπων (dosl. „z mnohých tvárí“) môže sa chápať bezprostredne v zmysle mnohých ľudských tvárí, ktoré sú v modlitbe obrátené k Bohu. Výraz χάρισμα tu nie je použitý v špecificky pavlovskom zmysle charizmy ako daru Ducha Svätého, ale vo svetle bezprostredného kontextu sa vzťahuje na Božiu záchranu a následný dar života vzhľadom na nebezpečenstvo smrti, v ktorom sa Pavol ocitol. Predložková väzba διὰ πολλῶν („cez mnohé“) pravdepodobne sa nevzťahuje na osoby – Pavol by v tom prípade opakoval myšlienku vyjadrenú väzbou ἐκ πολλῶν προσώπων –, ale na spôsoby alebo slová modlitby.

1,12

Substantívum καύχησις tu má význam „príčina, dôvod chvály“. Spojenie τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν („svedectvo nášho svedomia“) má vysvetľujúcu funkciu vzhľadom na ukazovacie zámeno αὕτη a predstavuje objekt Pavlovej chvály. V čom toto svedectvo spočíva, opisuje veta začínajúca sa výrazom ὅτι Výrazy ἀπλότης („jednoduchosť“) a εἰλικρίνεια („úprimnosť“) poukazujú na absenciu pretvácky a ľstivosti v Pavlovom správaní ku Korint'anom. Genitív θεοῦ je genitív autora alebo pôvodu a udáva, že Pavlova jednoduchosť a úprimnosť pochádza od Boha. Pod telesnou múdrosťou Pavol má na mysli vypočítavosť a prefíkanosť v zaobchádzaní s Korint'anmi.

1,15

Datív ταύτη τῇ πεποιθήσει má kauzálny význam: „vďaka tejto dôvere“.

Pod druhou milosťou Pavol nemá na mysli svoju druhú návštevu v Korinte, ale opätovnú návštevu u nich po návšteve Macedónska. Vo vv. 15-16 Pavol teda hovorí o dvojitej návšteve Korint'anov.

1,17

Určitý člen pri slove „ľahkomyselnosť“ (ἐλαφρία) znamená, že Pavol nehovorí o svojom ľahkovážnom počínaní vo všeobecnosti, ale o konkrétnej ľahkovážnosti – tej, ktorú mu Korint'ania evidentne vyčítajú a ktorá sa prejavuje v menení jeho cestovných plánov. Opakovanie prísloviak vai a ou má zintenzívňujúcu funkciu a Pavol na tomto mieste vyvracia, žeby nevedel rozlíšiť áno od nie pri formulovaní svojich plánov.

1,18

Výraz λόγος („slovo, reč“) je viacznačný a označuje tak Pavlovo hlásanie, ako aj jeho komunikáciu smerom ku Korint'anom.

1,20

Výraz ἀμήν vyjadruje súhlas veriacej komunity s Božím konaním. Tento súhlas prináša Kristus ako mediátor pred Boha, čo vyjadrujú väzby δι' αὐτοῦ a τῷ θεῷ, pričom väzba πρὸς δόξαν ukazuje, že sa to deje na Božiu slávu. Záverečná predložková väzba δι' ἡμῶν vzťahuje sa na Pavla a jeho misijný tím a vyjadruje, že celý opísaný proces sa môže uskutočniť vďaka ich sprostredkovaniu – ich hlásaniu Božieho slova v Korinte. Celý verš má eliptický charakter.

1,21

V tomto verši je pri slove „Boh“ potrebné doplniť sloveso „je“ – Boh je ten, kto atď. Predložka εἰς v spojení εἰς Χριστόν vyjadruje vzťah: „vo vzťahu s Kristom“.

1,22

Obraz pečate vyjadruje ochranu – podobne ako v Zjv 7,3-8 a Ez 9,4 – a vlastníctvo. Aj Pavol, aj Korint'ania patria výlučne Bohu. Metafora preddavku pochádza z obchodnej oblasti a vyjadruje prvú platbu, ktorá je zárukou úplnej kúpy. Dar Ducha je zárukou, že Boh raz plne uskutoční spásu veriacich.

1,23

Predložka ἐπί sa tu používa na vyjadrenie nepriateľstva v zmysle „proti“. Pavol tu formuluje niečo ako prísahu, že Boh ho môže potrestať, ak nehovorí pravdu o plánovanej, ale zrušenej návšteve Korintu. Prítomné participium φειδόμενος („ušetriac“) vyjadruje zámer pre budúcnosť.

1,24

Začiatok verša predstavuje elipsu, v ktorej je zamlčané sloveso λέγω, pričom spojenie οὐχ ὅτι zastupuje οὐ λέγω ὅτι („nehovorím, že“ rovná sa „nechcem povedať, že“). Datív τῆ πίστει nemá inštrumentálny, ale lokálny význam: Korint'ania stoja vo sfére viery, a preto je Pavlova intervencia v tomto ohľade nepotrebná.

Intertextové prepojenia

- [1,1] Ef 1,1; Kol 1,1; 1,19; Sk 16; Rim 1,7.
[1,3] 1 Kor 15,24; Ef 1,3; 1 Pt 1,3; Rim 15,5.
[1,4] 7,6-7.13; 1 Sol 3,6-8; 2 Sol 2,16.
[1,8] Sk 20,18-19; 1 Kor 15,32.
[1,9] 4,7-11; Rim 4,17.
[1,10] 2 Tim 4,18.
[1,11] 4,15; 9,12.
[1,14] Flp 2,16; 1 Sol 2,19-20.
[1,16] 1 Kor 16,5-9; Sk 19,21.
[1,17] Mt 5,37; Jak 5,12.
[1,19] Sk 16,1-3; 1 Sol 1,1; 2 Sol 1,1.
[1,20] 1 Kor 14,16; Zjv 3,14.
[1,21] 1 Jn 2,20.27.
[1,22] Ef 1,13-14; 4,30; Rim 5,5; 8,16.23.
[1,23] 13,2.

Druhý list Korint'anom 2

Preklad

¹ Rozhodol som sa, sám v sebe, že k vám nepôjdem znova v smútku. ² Ved' ak ja zarmútim vás, potom kto poteší mňa, ak nie ten, koho som zarmútil? ³ A práve to som vám napísal, aby ma pri mojom príchode nezarmútili tí, z ktorých by som mal mať radosť, lebo vám všetkým dôverujem, že moja radosť je radosťou vás všetkých. ⁴ Ved' som vám napísal z veľkého súženia a úzkosti srdca v mnohých slzách, nie aby ste sa zarmútili, ale aby ste vedeli o láske, ktorú mám, a to predovšetkým k vám. ⁵ Ak teda niekto spôsobil zármutok, nielen mňa zarmútil, ale – nechcem zveličovať – čiastočne zarmútil vás všetkých. ⁶ Tomu stačil trest, ktorého sa mu dostalo od väčšiny z vás. ⁷ Preto teraz skôr opačne, odpusťte mu a potešte ho, aby azda ho prílišný zármutok nepohltil. ⁸ Preto vás prosím, rozhodnite sa pre lásku k nemu. ⁹ Ved' preto som vám aj napísal, aby som poznal vašu spolaľhivosť, či ste vo všetkom poslušní. ¹⁰ Komu vy niečo odpustíte, tomu i ja odpúšťam. Ved' čo som aj ja odpustil – ak som niečo odpustil –, tak to bolo kvôli vám pred tvárou Krista, ¹¹ aby nás neoklamal satan – ved' jeho zámery predsa poznáme.

¹² Keď som prišiel do Troady hlásať evanjelium o Kristovi a otvárali sa mi dvere vďaka Pánovi, ¹³ nemal som vo svojom duchu pokoja, lebo som nenášiel svojho brata Títa, ale rozlúčil som sa s nimi a odišiel som do Macedónska.

¹⁴ Bohu však nech je vďaka, lebo nás vždy vedie vo víťaznom pochode prostredníctvom Krista a na každom mieste zjavuje cez nás vôňu svojho poznania. ¹⁵ Lebo sme príjemnou Kristovou vôňou pre Boha uprostred tých, čo sú na ceste spásy, aj tých, čo idú do záhuby, ¹⁶ jedným vôňou, ktorá vedie k úplnej smrti, druhým vôňou, ktorá vedie k úplnému životu. Ale kto je toho poslanca hoden? ¹⁷ Ved' nie sme ako mnohí, čo kupčia s Božím slovom, ale ako tí, čo hovoria úprimne a hovoria z Boha a pred Bohom pod vedením Krista.

Poznámky

2,1

Väzba ἐν λύπῃ („v smútku“) spája sa s tesne predchádzajúcim adverbom πάλιν („znova“) a celé spojenie naznačuje Pavlov vnútorný stav, ktorému sa chcel vyhnúť rozhodnutím nejst’ znova do Korintu.

2,2

Zmysel tohto nejasného textu je asi takýto: ak by Pavol zarmútil Korinťanov, zničil by si zdroj radosti, lebo len oni ho môžu potešiť. Spojka καί na začiatku hlavnej vety tohto verša má význam „potom, práve pre ten dôvod“.

2,3

Väzba τοῦτο αὐτό („práve to“) ako objekt slovesa „napísal“ sa vzťahuje na časť obsahu predchádzajúceho listu, z ktorého Pavol asi cituje, keď opisuje dôvod pre odloženú návštevu vo v. 1,23 – 2,1.

2,4

Predložková väzba ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας („z veľkého súženia a úzkosti srdca“) poukazuje na mentálny stav Pavla pri písaní „listu slíz“ a väzba διὰ πολλῶν δακρῶν („v mnohých slzách“) vyjadruje okolnosti písania. Komparatívna príslovka περισσοτέρως („viac“) má asi význam superlatívu („najviac, predovšetkým“).

2,5

Predložková väzba ἀπὸ μέρους („do určitej miery, čiastočne“) vyjadruje, že istú mieru smútku zo správania Pavlovho protivníka pocítili všetci členovia korintskej cirkvi.

2,6

Podstatné meno ἐπιτιμία tu má význam „trest, potrestanie“ a vzťahuje sa asi na vylúčenie z eucharistického spoločenstva a komunitných záležitostí. Komparatívne adjektívum τῶν πλειόνων prezrádza, že väčšina korintskej cirkvi sa rozhodla takto vinníka potrestať.

2,8

Veta κυρῶσαι ἀγάπην („rozhodnúť sa pre lásku“) je oxymoron – pre lásku sa človek nemôže sám od seba rozhodnúť. Pavol ňou vyjadruje, že tak ako sa komunita rozhodla vinníka potrestať, tak sa môže rozhodnúť, aby mu preukázala lásku.

2,10

Väzba ἐν προσώπῳ Χριστοῦ (dosl. „v tvári Krista“) je pravdepodobne imitáciou hebrejského štýlu so zmyslom „pred Kristovou tvárou“ rovná sa „v Kristovej prítomnosti“. Pavol ňou deklaruje, že Kristus je svedkom jeho odpustenia, ktoré ponúkol svojmu protivníkovi v Korinte.

2,12

Genitív τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ je pravdepodobne objektový („evanjelium o Kristovi“). Pod otvorenými dverami Pavol má na mysli reálne dvere, ktoré sa mu otvorili do tamojších domov a metaforicky týmto výrazom vyjadruje prístup k ľuďom, ktorí v nich bývali a ktorým bol schopný hlásať evanjelium. Datív ἐν κυρίῳ (dosl. „v Pánovi“) poukazuje na pôvodcu otvárania dverí – bolo to vďaka Pánovi.

2,14

Na vyjadrenie Božieho vzťahu k sebe Pavol používa obraz víťazného pochodu, ktorým chce asi vyjadriť, že Boh je ako víťaz, ktorý vedie Pavla vo svojom triumfálnom pochode.

2,16

Predložkové väzby ἐκ θανάτου εἰς θάνατον (dosl. „zo smrti na smrť“) a ἐκ ζωῆς εἰς ζωὴν (dosl. „zo života na život“) sú rétorickým zosilnením myšlienky smrti a života ako dôsledku odmietnutia a prijatia Pavlovho evanjelia s významom „na úplnú smrť/na úplný život“.

2,17

Sloveso καπηλεύω označuje aktivitu kupčenia – predávanie (Božieho slova) pre zisk a jeho prispôsobovanie alebo falšovanie. Od takéhoto postoja, ktorý evidentne praktizujú iní, Pavol sa dištancuje. Po spojke ὡς nasleduje elipsa, kde treba v preklade doplniť zámeno „tí“ a sloveso „hovoria“.

Intertextové prepojenia

[2,7] Kol 3,13.

[2,9] 7,15.

[2,11] Ef 4,27.

[2,12] Sk 16,8.

[2,13] 7,6; 1 Tim 1,3.

[2,15] 4,3; 1 Kor 1,18.

[2,17] 4,2; 1 Kor 5,8.

Druhý list Korint'anom 3

Preklad

¹ Začínáme zasa odporúčať samých seba? Alebo azda potrebujeme – ako niektorí – odporúčacie listy k vám alebo od vás? ² Vy ste náš odporúčací list napísaný v našich srdciach, ktorý poznajú a čítajú všetci ľudia. ³ Dávate najavo, že vy ste Kristov list, ktorý sme vyhotovili a ktorý je napísaný nie atramentom, ale Duchom živého Boha, nie na kamenných tabuliach, ale na tabuliach, ktorými sú živé srdcia.

⁴ Takúto dôveru máme prostredníctvom Krista pred Bohom. ⁵ Niežeby sme boli schopní sami od seba niečo hodnotiť, takpovediac sami zo seba, ale naša schopnosť je z Boha. ⁶ On nás aj urobil schopnými byť služobníkmi novej zmluvy, nie litery, ale Ducha, lebo litera zabíja, ale Duch oživuje. ⁷ Keď už služba prinášajúca smrť, písmenami vyrytá do kameňov stala sa taká slávna, že synovia Izraela nemohli hľadieť Mojžišovi do tváre pre jas jeho tváre, ktorý bol dočasný, ⁸ akoby služba, ktorá sprostredkuje Ducha, nebola oveľa slávnejšia? ⁹ Ved' ak služba, ktorá viedla k odsúdeniu, bola slávna; služba, ktorá vedie k spravodlivosti, oplýva oveľa viac slávou. ¹⁰ Lebo to, čo je slávne, v tomto prípade nie je slávne pre vznešenejšiu slávu. ¹¹ Ved' ak je slávne to dočasné, oveľa slávnejšie je to, čo ostáva. ¹² Keď teda máme takú nádej, počíname si úplne otvorene, ¹³ a nie ako Mojžiš, ktorý si dával na tvár závoj, aby synovia Izraela nevideli cieľ toho, čo bolo dočasné. ¹⁴ A nielen to, ale aj myseľ im bola zatvrdená. Ved' až do dnešného dňa ostáva ten istý závoj neodhalený pri čítaní Starej zmluvy. Nie je odhalený, lebo až Kristus ho odstraňuje. ¹⁵ A nielen to, ale až dodnes spočíva na ich srdci závoj, keď čítajú Mojžiša. ¹⁶ Kedykoľvek sa však obrátia k Pánovi, závoj je strhnutý. ¹⁷ A Pán je Duch, a kde je Pánov Duch, tam je sloboda. ¹⁸ A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pán, teda Duch, nás premieňa na taký istý obraz v čoraz väčšej sláve, na úplnú slávu.

Poznámky

3,1

Pavol sa tu dištancuje od rozšírenej helenistickej praxe odporúčacích listov.

3,2

K podstatnému menu „list“ je v preklade potrebné logicky doplniť adjektívum „odporúčací“, ktoré Pavol asi zo štylistických dôvodov vynechal. V tomto verši Pavol stanovuje, že existencia korintskej komunity je odporúčacím listom jeho apoštolátu, a preto nijaký iný odporúčací list nepotrebuje.

3,3

Participium φανερούμενοι pravdepodobne sa vzťahuje na adresátov – oni sami sú tí, čo zjavujú, že sú listom, ktorého obsahom je Kristus. Genitív Χριστοῦ je genitív obsahu – Kristus je viditeľný na živote komunity – alebo genitív pôvodu – list vyhotovil sám Kristus.

Pasívnym participiom διακονηθεῖσα a predložkovou väzbou ὑφ' ἡμῶν Pavol si pripisuje úlohu „sekretára“ pri písaní listu: jeho autorom bol Kristus, ale vyhotovil ho Pavol tým, že založil komunitu v Korinte.

Datív καρδίας σαρκίνας stojí v apozícií k πλαξίν, čím ho bližšie definuje: „na tabuliach“ rovná sa „na živých srdciach“.

3,4

Predložková väzba πρὸς τὸν θεόν (dosl. „k Bohu“) označuje Boha ako inštanciu, pred ktorou má Pavol dôveru, že jeho odporúčacím listom sú Korint'ania.

3,5

Sloveso λογίζομαι má význam „hodnotiť, posudzovať“ a Pavol tu vyjadruje myšlienku, že on sám od seba nemá schopnosť posudzovať svoj vlastný apoštolát – tá pochádza jedine z Boha. Väzba ἐξ ἑαυτῶν („zo seba“) je paronomastickým opakovaním väzby ἀφ' ἑαυτῶν („od seba“).

3,8

Pri spojení διακονία τοῦ πνεύματος ide o objektový genitív v zmysle služby, ktorá sprostredkúva Ducha.

3,9

V prípade genitívου τῆς κατακρίσεως a τῆς δικαιοσύνης ide o genitívy cieľa alebo účinku: „služba vedúca k odsúdeniu/k spravodlivosti“.

3,10

Spojenie ἐν τούτῳ τῷ μέρει (dosl. „v tejto miere, v tomto ohľade, v tejto záležitosti, v tomto prípade“) vzťahuje sa na celkové porovnanie Mojžišovej a Pavlovej služby, ktoré Pavol v týchto veršoch rozvíja. Pavol v tomto verši vyjadruje myšlienku, že v porovnaní s Pavlovou službou Mojžišova služba nemá vlastne nijakú slávu.

3,13

Podstatné meno τέλος tu má význam „cieľ“ a vyjadruje sa ním, že Mojžišova služba a zmluva poukazovali na Krista. Mojžiš si dával na tvár závoj, aby Izraelitom zabránil to pochopiť.

3,14

Spojka ἀλλά tu má význam „nielen, ale aj“ a Pavol tu dodáva ďalší aspekt k predchádzajúcemu veršu: nielen Mojžiš si dával na tvár závoj, aby zabránil Izraelitom vidieť cieľ svojej služby, ale aj ich mysle boli Bohom zatvrdené. Na čítaní Mojžišových spisov podľa Pavla leží závoj, ktorý znemožňuje vnímať, že tie nemajú cieľ sami v sebe, ale len ako ukazovateľ na Krista. Závoj dokáže odstrániť len sám Kristus.

3,18

Mediálne prítomné participium κατοπτριζόμενοι môže mať aktívny význam v zmysle „hľadiet' na niečo ako v zrkadle“ alebo reflexívny význam „odrážať ako zrkadlo“.

Porovnávacia spojka καθάπερ („ako“) objavuje sa tu len zo štylistických dôvodov a nemusí sa prekladať.

Genitív πνεύματος stojí v apozícii k tesne predchádzajúcemu výrazu κυρίου, ktorý bližšie špecifikuje: „Pán, teda Duch“.

Intertextové prepojenia

[3,1] Sk 18,27; Rim 16,1; 1 Kor 16,3.

[3,3] Ex 24,12; 31,18; 32,15-19; Jer 31,33; Ez 11,19; 36,26-27.

[3,5] Jn 3,27.

[3,6] Ef 3,7; Jer 31,31-34.

[3,7] Ex 34,29-35.

[3,15] Rim 11,7-10.

[3,16] Ex 34,34.

[3,18] Rim 8,29-30; 12,2; Gal 4,19; Flp 3,10.20-21; 4,4-6; 1 Kor 15,49; Kol 1,15; 3,9-11; 1 Jn 3,2.

Druhý list Korint'anom 4

Preklad

¹ Preto, keďže máme túto službu zásluhou Božieho milosrdenstva, neklesáme na duchu, ² ale zriekli sme sa skrytých hanebných skutkov. Nepočíname si úskočne ani nefalšujeme Božie slovo, ale zjavovaním pravdy sa pred Bohom nechávame posúdiť svedomím každého človeka. ³ A keď aj je naše evanjelium zahalené, je zahalené iba tým, čo idú do záhuby. ⁴ Im, neveriacim, boh tohto veku zaslepil mysle, aby nevideli žiarit' evanjelium o sláve Krista, ktorý je obrazom Boha. ⁵ Ved' nehlásame seba, ale Ježiša Krista ako Pána a nás ako vašich služobníkov pre Ježiša. ⁶ Lebo Boh, ktorý povedal: „Z temnoty nech zažiarí svetlo,“ zažiaril v našich srdciach, aby nás osvietil, a tak sme mohli poznať Božiu slávu v tvári Ježiša Krista.

⁷ No tento poklad máme v hlinených nádobách, aby sa ukázalo, že nesmierna moc pochádza od Boha a nie od nás. ⁸ Vo všetkom nás sužujú, ale nie sme stiesnení; vo všetkom sme bezradní, ale nezúfame si, ⁹ prenasledujú nás, ale nie opustení; zrážajú nás, ale nehynieme. ¹⁰ Stále nosíme na tele Ježišovo umieranie, aby sa na našom tele zjavil aj Ježišov život. ¹¹ My, čo žijeme, stále sme vydávaní na smrť pre Ježiša, aby sa aj Ježišov život zjavil na našom smrteľnom tele. ¹² V nás teda pôsobí smrť, vo vás život. ¹³ A pretože máme toho istého ducha viery, ako je napísané: „Uveril som, a preto som povedal,“ aj my veríme, a preto hovoríme. ¹⁴ Ved' vieme, že ten, čo vzkriesil Pána Ježiša, s Ježišom vzkriesi aj nás a spolu s vami nás predvedie pred seba. ¹⁵ A to všetko pre vás, aby milosť rozhojnená medzi mnohých znásobila vzdávanie vďaky na Božiu slávu.

¹⁶ Preto neochabujeme, naopak, i keď náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný človek sa zo dňa na deň obnovuje. ¹⁷ Ved' naše dočasné súženie je znesiteľné a prináša nám nesmiernu, večnú plnosť slávy, ¹⁸ kým nehľadáme na to, čo je viditeľné, ale na to, čo je neviditeľné; ved' viditeľné je dočasné, ale neviditeľné je večné.

Poznámky

4,1

Spojka καθώς má tu kauzálny význam („lebo, pretože“) a udáva Božie milosrdenstvo ako dôvod, prečo je Pavol poverený službou hlásania. Je to alúzia na Pavlovo obrátenie.

4,2

Genitív τῆς αἰσχύνης je genitív kvality: „skryté hanebné skutky“. Pavol tu vyjadruje myšlienku, že od svojho povolania sa zriekol konania skutkov, za ktoré by sa mohol hanbiť.

4,4

Datív οἷς označuje rovnakú skupinu ľudí ako genitív τῶν ἀπίστων – ide o neveriacich. Na označenie satana Pavol tu používa osobitú formuláciu „boh tohto veku“. Sloveso v aoriste ἀγγάσαι má význam „vidieť“ a jeho myslenným subjektom sú práve neveriaci.

4,6

Genitív τῆς γνώσεως môže byť vysvetľujúci vzhľadom na podstatné meno „osvietenie“ – pod osvietením Pavol myslí poznanie, že Božia sláva je viditeľná na tvári Krista – alebo môže ísť o genitív cieľa – osvietenie, aby nadišlo poznanie. Tento verš je metaforický opis Pavlovho povolania.

4,7

Metafora hlinenej nádoby poukazuje na slabosť, krehkosť a pomínutelnosť ľudskej existencie a obraz pokladu sa vzťahuje na Pavlovu službu hlásania.

4,10

Sloveso περιφέρω („nosiť na sebe, pri sebe“) poukazuje na Pavlove misiónárske cesty, pri ktorých apoštol podstupoval rôzne utrpenia a prenasledovania a tie tu vníma ako Ježišovo umieranie.

4,11

Sloveso παραδιδόμεθα („sme vydávaní“) je teologický pasív, ktorý vyjadruje, že to Boh stále vydáva Pavla na smrť, a teda to nie je jeho osobná voľba. Predložková väzba διὰ Ἰησοῦν („pre Ježiša“) vyjadruje, že Pavol kvôli Ježišovi – pre jeho nasledovanie vo forme hlásania – prijíma toto vydávanie na smrť, ktoré je znakom jeho účasti na Ježišovom utrpení.

4,14

Sloveso παραστήσει znamená „predvedie, predstaví, ukáže“ a vzťahuje sa na Božie predvedenie Pavla spolu s Korint’anmi, asi pri poslednom súde. Pavol väzbou σὺν ὑμῖν formuluje ideu jednoty, spoločenstva s Korint’anmi.

4,15

Participium πλεονάσσα má intransitívny zmysel („rozmnožená, rozhojnená“) a predložková väzba διὰ τῶν πλειόνων poukazuje na rozsah – na stále väčšiu skupinu ľudí, ktorých sa milosť dotýka. Sloveso περισσεύση má tranzitívny zmysel („rozmnožila, rozhojnila, zväčšila“) a jeho priamy objekt je „vzdávanie vďaky“ (τὴν εὐχαριστίαν).

4,16

Terminológii vonkajšieho a vnútorného človeka Pavol preberá z viacerých filozofických tradícií a označuje ňou na jednej strane vlastnú telesnú existenciu smerujúcu k smrti a na druhej strane človeka obnoveného Božím Duchom – na nové stvorenie.

Intertextové prepojenia

[4,2] 2,17; 1 Sol 2,4-7.

[4,3] 2,15-16; 2 Sol 2,10.

[4,4] Jn 12,31-36; 1 Tim 1,11.

[4,6] Gn 1,3; Iz 9,1; Sk 26,13-23; Gal 1,15-16; Jn 8,12; Hebr 1,3.

[4,8] 6,4-10; 1 Kor 4,9-13.

[4,10] Kol 1,24.

[4,11] Rim 8,36; 1 Kor 15,31.

[4,13] Ž 116,10.

[4,14] Rim 4,24-25; 8,11; 1 Kor 6,14; 1 Sol 4,14.

[4,15] 1,11.

[4,16] 4,10; Ef 3,16; Kol 3,10.

[4,17] Mt 5,11-12; Rim 8,18.

[4,18] Rim 8,24-25; Hebr 11,1.

Druhý list Korint'anom 5

Preklad

¹ Ved' vieme, že keď sa rozpadne tento náš pozemský dom, náš stánok, máme od Boha príbytok – nie rukou zhotovený, ale večný dom v nebi. ² Lebo v tomto stánku aj vzdycháme a túžime si naň obliecť náš príbytok z neba. ³ Keď budeme naozaj zaodetí, neostaneme nahí. ⁴ Ved' kým sme v tomto stánku, pod ťarchou vzdycháme, lebo sa nechceme vyzliecť, ale obliecť si ešte niečo iné, aby život pohltil to, čo je smrteľné. ⁵ A Boh je ten, čo nás na to uspôobil, a on nám dal aj preddavok, teda Ducha. ⁶ A tak stále dôverujeme a vieme, že kým sme doma v tele, sme vzdialení od Pána, ⁷ lebo žijeme vo viere, a nemáme ešte videnie Pána. ⁸ Dôverujeme však a chceme sa radšej vzdialiť z tela a bývať u Pána. ⁹ A preto sa usilujeme páčiť sa mu, či už sme doma, alebo mimo domu. ¹⁰ Ved' my všetci sa musíme ukázať pred Kristovou súdnou stolicou, aby každý dostal odplatu za to, čo konal, kým bol v tele, podľa toho, čo urobil, či už dobré, alebo zlé.

¹¹ Keďže poznáme bázeň pred Pánom, usilujeme sa presvedčať ľudí a stali sme sa známi Bohu. A dúfam, že sme sa stali známi aj vášmu svedomiu. ¹² Znova vám neodporúčame seba, ale toto píšeme a dávame vám tak príležitosť, aby ste sa nami chválili a mali ste to ako dôkaz proti tým, čo sa chvália navonok a nie v srdci. ¹³ Lebo ak sme upadli do vytrženia, tak pre Boha, ak konáme rozvážne, tak pre vás. ¹⁴ Ved' nás ovláda Kristova láska, lebo sme dospeli k záveru, že jeden zomrel pre všetkých, teda všetci zomreli. ¹⁵ Teda zomrel pre všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý pre nich zomrel a vstal z mŕtvych. ¹⁶ A tak odteraz nepoznáme nikoho ľudským pohľadom. A ak sme aj poznali Krista iba z ľudského hľadiska, teraz už nepoznáme. ¹⁷ Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové. ¹⁸ A to všetko je od Boha, ktorý nás prostredníctvom Krista zmieril so sebou a zveril nám službu zmierenia. ¹⁹ Teda Boh v Kristovi zmieril svet so sebou tým, že nepočítal ľudom ich hriechy, a poveril nás ohlasovaním tohto zmierenia. ²⁰ Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal prostredníctvom nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom! ²¹ Toho, ktorý nepoznal hriech, pre nás urobil hriechom, aby sme sa my v ňom stali Božou spravodlivosťou.

Poznámky

5,11

Koncept bázne pred Pánom preberá Pavol zo SZ (napr. Sir 1,30; Ž 18,10). Zodpovednosť pred Pánom je Pavlov motív pre snahu presvedčať ľudí, aby uverili v Krista. Sloveso v prézente *πειθομεν* je prízent usilovania: „usilujeme sa presvedčať“.

5,12

Pred spojením *ἀφορμὴν διδόντες* je v preklade potrebné doplniť spojenie ako „toto píšeme“, lebo sa tu nachádza elipsa. Všetko, čo Pavol doteraz napísal, tu udáva ako dôvod pre to, aby sa Korint'ania chválili jeho osobou. Pavol sa tu dištancuje od tých, ktorí sa chvália vonkajšími prejavmi apoštolátu.

5,13

Sloveso *ἐξέστημεν* vzťahuje sa na nejaké Pavlove extatické náboženské skúsenosti, možno na hovorenie v jazykoch alebo uchvátenie do tretieho neba (porov. 2 Kor 12), a nie na stratu rozumu. Jeho opozitom je *σωφρονοῦμεν* a poukazuje na Pavlovo racionálne konanie, možno na racionálnu argumentáciu preukázanú aj v priebehu písania listu. Datívy *θεῷ* a *ὑμῖν* sú datívy výhody: „pre Boha“ a „pre vás“.

5,14

Sloveso *συνέχει* má význam „ovládať, kontrolovať, zviazať“ a Pavol ním vyjadruje, že Kristova láska určuje všetko v jeho živote a on nemá inú možnosť, len sa správať voči Bohu a voči ľuďom tak, ako to práve opísal vo v. 11-13. Idea smrti Krista pre všetkých a následnej smrti všetkých je tu založená na koncepte spoločného osudu – ak zomrel jeden, s ním zomreli všetci. Predložka *ὑπέρ* tu nemá zástupný zmysel („za, namiesto“), ale prospechový („pre, v prospech“).

5,16

Pod ľudským pohľadom Pavol má na mysli povrchné, nedostatočné vnímanie osoby. To v jeho prípade platilo aj pre jeho vnímanie Krista – kedysi bol Kristus pre Pavla iba uzurpátor mesiánskej hodnosti, prekliaty Bohom a jeho koncom bol kríž. Adverbium *νῦν* („teraz“) vzťahuje sa na moment Pavlovho obrátenia a znamená bod obratu vo vnímaní Krista.

5,17

Jazyk nového stvorenia je asi Pavlovou vlastnou kreáciou inšpirovanou najmä SZ textami z Izaiáša (43,28-29; 65,17; 66,22). Pavol ho neaplikuje na

kozmozgickú, ale na antropologickú rovinu – človek napojený na Krista je novým stvorením. Pod pomínutím starého a príchodom nového Pavol má na mysli odchod starého a nástup nového hodnotenia ľudí a Krista, o ktorom hovoril skôr.

5,18

Jazyk zmierenia pochádza z profánnej domény ukončenia sporu medzi dvoma skupinami alebo osobami v konflikte medzi sebou. Novinkou Pavlovho použitia je dôraz na Boha ako iniciátora zmierenia; ľudia môžu ponúknuté zmierenie iba prijať a nie sú Bohu rovnocenným partnerom v procese. Pod zámenom „nás“ v tomto verši má Pavol na mysli seba a odvoláva sa na udalosť svojho povolania, pri ktorej ho Boh zmieril so sebou.

5,19

Spojenie ὡς ὅτι má vysvetľujúcu funkciu v zmysle „teda“. Väzba ἢν καταλλάσσων je perifrázou zastupujúcou jednoduché sloveso „zmieril“ a modálne participium μὴ λογίζομενος ukazuje, ako prišlo k zmiereniu – tým, že Boh nepočítal ľuďom ich hriechy. Predložková väzba ἐν ἡμῖν vzťahuje sa na Pavla a ostatných kresťanov – medzi nich Boh vložil posolstvo o zmierení a oni ho majú podávať ďalej.

5,20

Jazykom zástupníctva vyjadreným slovesom πρεσβεύω Pavol sa označuje za sprostredkovateľa zmierenia medzi Bohom a ľuďmi, a teda za toho, kto v Božom mene apeluje na ľudí, aby prijali ponúknuté zmierenie. Imperatív καταλλάγητε je v pasíve v zmysle „buďte zmierení/nechajte sa zmieriť“.

Intertextové prepojenia

[5,1] Iz 38,12; Mk 14,58; Kol 2,11; Hebr 9,11.24.

[5,2] Rim 8,23; 1 Kor 15,51-54.

[5,4] Iz 25,8; 1 Kor 15,54.

[5,5] 1,22.

[5,8] Flp 1,21-23.

[5,10] Mt 16,27; 25,31-46; Rim 2,16; 14,10-11.

[5,11] 1,12-14.

[5,12] 3,1; Flp 1,26.

[5,14] Rim 6,1-6.

[5,15] Rim 4,25; 6,4-11; 14,9; Kol 3,3-4.

[5,17] Gal 6,15; Ef 2,15; Iz 43,18-21; Zjv 21,5.

[5,19] Rim 5,10-11; Kol 1,20.

[5,20] Ef 6,20; Flm 9.

[5,21] Iz 53,6-9; Gal 3,13; Rim 3,24-26; 1 Kor 1,30; 1 Pt 2,24; 1 Jn 3,5-8.

Druhý list Korint'anom 6 Preklad

¹ Ako spolupracovníci vás aj napomínáme, aby ste Božiu milosť neprijímali nadarmo. ² Veď hovorí: „V milostivom čase som ťa vypočul a v deň spásy som ti pomohol.“ Hľa, teraz je milostivý čas, hľa, teraz je deň spásy. ³ V ničom nie sme nijako na pohoršenie, aby táto služba bola bez potupy, ⁴ ale vo všetkom sa odporúčame, ako by to mali robiť Boží služobníci: vo veľkej vytrvalosti, v súženiach, v núdzi, v úzkostiach, ⁵ pri bičovaní, vo väzeniach, v nepokojoch, v námahách, v bdení a v pôstoch; ⁶ a zvládame to čistotou, poznaním, trpezlivosťou, dobrotou, Duchom Svätým, nepokryteckou láskou, ⁷ slovom pravdy, Božou mocou a máme zbrane spravodlivosti v pravej i ľavej ruke. ⁸ A konáme tak v cti aj hanbe, v zlej aj dobrej povesti, akoby klamári, a predsa pravdiví, ⁹ ako neznámi, a predsa známi, ako zomierajúci, a hľa, žijeme, ako trestaní, no neusmrtení, ¹⁰ ako zarmútení, no vždy sa radujeme, ako chudobní, a predsa mnohých obohacujeme, ako tí, čo nič nemajú, a pritom všetko vlastníme. ¹¹ Naše ústa otvorene hovorili smerom k vám, Korint'ania, a naše srdce sa rozšírilo. ¹² Nie v nás máte nedostatok miesta, ale vo svojom srdci. ¹³ Hovorím ako svojim deťom – odvd'ajte sa a rozšírte svoje srdcia aj vy.

¹⁴ Nespriahajte sa s neveriacimi! Čo majú spravodlivosť a nepravosť spoločné?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?! ¹⁵ A aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Alebo aký podiel má veriaci s neveriacim?! ¹⁶ A aká jednota je medzi Božím chrámom a modlami? Veď my sme chrám živého Boha, ako povedal Boh: „Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom. ¹⁷ Preto vyjdite spomedzi nich a oddel'te sa, hovorí Pán, a nečistého sa nedotýkajte a ja vás prijmem“ ¹⁸ a „budem vaším Otcom a vy budete mojimi synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán.“

Poznámky

6,1

Hoci Pavol nedopĺňa participium συνεργοῦντες genitívom, ktorý by vyjadroval, za čieho spolupracovníka sa považuje, z kontextu predchádzajúcej kapitoly je zrejmé, že Pavol sa vníma ako spolupracovník Boha. Pod prijímaním milosti nadarmo má apoštol asi na mysli odmietanie jeho vlastnej osoby ako Božieho ambasádora.

6,4

V týchto veršoch sa nachádza tzv. peristatický katalóg – výpočet rôznych protivenstiev –, ktorým Pavol ukazuje svoju účasť na Kristovom utrpení prostredníctvom svojho apoštolátu.

6,6

V tomto a nasledujúcom verši máme zoznam ľudských kvalifikácií a foriem Božej pomoci, ktoré ukazujú, ako je pre Pavla možné uvedené ťažkosti zvládnuť. V texte nastáva zmena vo význame predložky ἐν: zatiaľ čo vo v. 4-5 má lokálny význam a identifikuje miesta, na ktorých sa Pavol môže odporúčať, vo v. 6-7 má inštrumentálny význam a vzťahuje sa na prostriedky, ktoré ho uschopňujú znášať súženia.

6,7

Genitív τῆς δικαιοσύνης vo väzbe διὰ τῶν ὄπλων τῆς δικαιοσύνης je genitív obsahu: „zbrane (pozostávajúce zo) spravodlivosti“.

6,8

Väzby začínajúce sa predložkou διὰ definujú okolnosti, v ktorých Pavol vykonáva svoj apoštolát. Ide o protipóly, ktoré vyjadrujú, že Pavol sa správa ako Boží apoštol v akejkoľvek situácii a nenecháva sa ovplyvniť negatívnym hodnotením svojho apoštolátu. Porovnávacia spojka ὡς v druhej polovici verša má význam „akoby“: Pavol je len údajne klamár alebo zvodca, v skutočnosti ním nie je.

Intertextové prepojenia

[6,1] 1 Kor 3,9; 1 Sol 3,2.

[6,2] Iz 49,8.

[6,3] 1 Kor 9,12; 10,32.

[6,4] 4,8-11; 11,23-27; 1 Kor 4,9-13.

[6,5] Sk 16,23.

[6,6] Gal 5,22-23.

[6,7] 10,4; Rim 13,12; Ef 6,11-17.

[6,9] 4,10-11; Rim 8,36.

[6,10] Rim 8,32; 1 Kor 3,21.

[6,12] 7,3.

[6,13] Gal 4,19.

[6,16] 1 Kor 10,20-21; 1 Kor 3,16-17; 6,19; Ex 25,8; 29,45; Lv 26,12; Jer 31,1; 32,38; Ez 37,27.

[6,17] Iz 52,11; Ez 20,34.41; Zjv 18,4; 21,27.

[6,18] 2 Sam 7,14; Ž 2,7; Iz 43,6; Jer 31,9; Zjv 21,7; 11,17; 15,3; 21,22.

Druhý list Korint'anom 7

Preklad

¹ Keď máme takéto prisľúbenia, milovaní, očistíme sa od každej poškrvny tela i ducha a zavŕšme svoje posvätenie v bázni pred Bohom.

² Urobte vo svojom srdci miesto pre nás! Nikomu sme neublížili, nikoho nepoškodili, nikoho neoklamali. ³ Nehovorím to, aby som vás odsúdil. Ved' som už povedal, že ste v našich srdciach, a tak s nami umierate aj žijete. ⁴ Prechovávam k vám veľkú dôveru a veľmi sa vami chválím. Napíňa ma potecha a pre-kypujem radosťou pri všetkom našom súžení.

⁵ Ved' aj keď sme prišli do Macedónska, naše telo nemalo nijaký odpočinok, naopak, vo všetkom sme boli sužovaní: zvonka boje, vnútri strach. ⁶ Ale Boh, ktorý potešuje sklúčených, potešil nás Títovým príchodom. ⁷ A nielen jeho príchodom, ale aj útechou, ktorá sa mu od vás dostala a ktorou bol potešený. Oboznámil nás s vašou túžbou, s vašim žiaľom a s vašou horlivosťou za mňa, takže som sa ešte viac zaradoval. ⁸ Lebo ak som vás v liste aj zarmútil, neľutujem to. A ak som aj ľutoval – lebo vidím, že vás ten list čo i len nakrátko zarmútil –, ⁹ teraz sa radujem – nie preto, že ste sa zarmútili, ale preto, že vás ten zármutok pohol k pokániu. Ved' ste sa zarmútili podľa Božej vôle, aby ste v ničom neutrpeli škodu našou vinou. ¹⁰ Ved' zármutok podľa Božej vôle spôsobuje pokánie bez výčitiek, lebo vedie k spáse, no svetský zármutok spôsobuje smrť. ¹¹ Ved' len pozrite, čo spôsobil váš zármutok podľa Božej vôle, akú veľkú horlivosť vzbudil u vás, ale aj akú obhajobu, aký hnev, akú bázeň, akú túžbu, akú horlivosť, aké potrestanie! V každom ohľade ste sa ukázali ako nevinní v tej záležitosti. ¹² Teda ak som vám aj napísal, tak nielen kvôli tomu, kto sa dopustil krivdy, ani kvôli tomu, kto ju musel zniesť, ale aj preto, aby sa vám pred Bohom stala zjavná vaša starostlivosť o nás. ¹³ A to nás potešilo. Ale popri tejto poteche sme sa ešte väčšmi potešili z Títovej radosti, lebo vy všetci ste osviežili jeho ducha. ¹⁴ Lebo som nebol zahanbený, keď som sa pred ním chválil niečím, čo sa týka vás. Naopak, ako sme vám všetko pravdivo povedali, tak sa aj naša chvála pred Títom ukázala pravdivá. ¹⁵ A jeho srdce je vám ešte viac naklonené, keď si spomína na poslušnosť vás všetkých, ako ste ho s bážňou a chvením prijali. ¹⁶ Radujem sa, že vám môžem vo všetkom dôverovať.

Poznámky

7,1

Výrazy „telo“ a „duch“ sú na tomto mieste Pavlovou osobitou formuláciou na označenie celého človeka. Zriedkavý u Pavla je aj motív posvätenia, ktoré má vykonať sám človek (porov. aj 1 Sol 3,13). Predložková väzba ἐν φόβῳ θεοῦ („v bázni pred Bohom“) chce povedať, že k posväcovaniu má dôjsť s ohľadom na Pána ako sudcu, ktorý raz definitívne človeka posúdi.

7,2

Imperatívom χωρήσατε („urobte miesto!“) Pavol požaduje urobenie miesta pre seba v srdciach Korint'anov.

7,3

Sloveso προείρηκα („už som povedal“) asi sa vzťahuje na miesta ako 3,2 a 6,11-13, v ktorých Pavol už Korint'anom oznámil, že majú miesto v jeho srdci. Obraz spoluzomierania a spolužitia je ozvenou helenistickej etiky priateľstva – ako Pavlovi priatelia sú Korint'ania tak silno v jeho srdci, že spolu s ním umierajú aj žijú.

7,8

V tomto verši Pavol spomína skôr napísaný „list sĺz“. Vyznáva sa, že neľutuje jeho napísanie, hoci to predtým ľutoval. Pavol si asi predtým nebol istý, či napísanie „listu sĺz“ bolo správnym disciplinárnym krokom voči Korint'anom.

7,9

Spôsobenie bolesti použitím tvrdých výchovných prostriedkov s cieľom nápravy bol jeden zo spôsobov výchovy podľa viacerých morálno-filozofických rozpráv v čase Pavla. Takúto funkciu mal aj Pavlov „list sĺz“. Predložková väzba κατὰ θεόν (dosl. „podľa Boha“) vyjadruje, že napísanie „listu sĺz“ a následná zmena správania Korint'anov boli v súlade s Božou vôľou.

7,10

Prídavné meno ἀμεταμέλητον („niečo, čo sa nemusí ľutovať“) viaže sa na podstatné meno μετάνοιαν, čím vzniká oxymoron v zmysle obrátenia, ktoré netreba ľutovať. Pavol tu vyjadruje myšlienku, že obrátenie Korint'anov spôsobené bolesťou z jeho „listu sĺz“ netreba ľutovať, lebo ich priviedlo k spáse.

7,12

Participium τοῦ ἀδικήσαντος („ten, kto sa dopustil krivdy“) je označením pre Pavlovho protivníka v Korinte a τοῦ ἀδικηθέντος („ten, kto ju musel zniesť“) je označením pre Pavla samého. Pavol uvádza, že primárnym zámerom napísania „listu slz“ bolo otestovanie korintskej komunity – to, či mu zostane naklonená –, nie starosť o protivníka alebo o seba samého.

Intertextové prepojenia

[7,3] 6,11-13.

[7,5] 2,13.

[7,6] 7,13-14; 1 Sol 3,6-8.

[7,8] 2,2-4; Hebr 12,11.

[7,12] 2,3.9; 7,8.

[7,15] 2,9.

Druhý list Korint'anom 8

Preklad

¹ Bratia, oboznamujeme vás s milosťou, ktorú dal Boh macedónskym cirkvám, ² že v mnohých skúškach podstúpených v súžení sa z hojnosti ich radosti a ich krajnej chudoby rozhojnilo bohatstvo, ktorým je ich štedrosť. ³ Lebo ako dosvedčujem, sami od seba dali podľa svojich možností, ba aj nad svoje možnosti, ⁴ a s veľkým naliehaním nás prosili o dovoľenie mať účasť na službe svätým. ⁵ A urobili nielen to, čo sme očakávali, ale najprv odovzdali seba samých Pánovi a potom z Božej vôle sa odovzdali aj nám; ⁶ takže sme poprosili Títa, aby aj toto dielo lásky dokončil, tak ako ho začal.

⁷ A ako vynikáte vo všetkom: vo viere, v slove, v poznaní, vo všetkej horlivosti a vo vašej láske, ktorá vzišla z nás, tak vyniknite aj v tomto diele lásky. ⁸ Nehovorím to ako príkaz, ale horlivosťou iných skúšam pravosť aj vašej lásky. ⁹ Veď poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste sa vy jeho chudobou obohatili. ¹⁰ A vzhľadom na to dielo lásky dávam radu, lebo vám to osoží, vám, čo ste už od minulého roka začali nielen konať, ale ho aj chceli vykonať. ¹¹ Teraz to dielo aj zavřšte, aby ste boli ochotní ho dokončiť podľa vašich prostriedkov, tak ako ste boli ochotní ho chcieť. ¹² Veď ak je prítomná ochota, dar sa cení podľa toho, čo kto má, a nie podľa toho, čo nemá. ¹³ A cieľom nie je to, aby sa iným uľavilo a vám priťažilo, ale na základe rovnosti ¹⁴ teraz váš nadbytok im poslúži v nedostatku, aby aj ich nadbytok poslúžil v nedostatku vám, a tak nastalo vyrovnanie, ¹⁵ ako je napísané: „Kto nazbieral mnoho, nemal nadbytok, a kto málo, nemal nedostatok.“

¹⁶ Vďaka Bohu, že vložil do Títovho srdca takú istú starostlivosť o vás. ¹⁷ Lebo nielenže výzvu prijal, ale keďže bol horlivejší, sám od seba ide k vám. ¹⁸ S ním posielame aj brata, ktorý si hlásaním evanjelia získal chválu vo všetkých cirkvách. ¹⁹ A nielen to, ale cirkvi ho aj ustanovili za nášho spoločníka, aby pomohol s týmto dielom lásky, ktoré konáme na Pánovu slávu a na prejavenie našej ochoty, ²⁰ pričom sa chránime, aby nám nik nemohol nič vyčítať pri tomto veľkom dare, ktorý svojou službou zadovažujeme. ²¹ Veď sa zameriavame na to, čo je dobré nielen pred Pánom, ale aj pred ľuďmi. ²² S nimi posielame aj nášho brata, o ktorom sme sa mnoho ráz presvedčili, že je horlivý a teraz ešte horlivejší pre svoju veľkú dôveru k vám. ²³ Čo sa týka Títa, on je môj spoločník a spolupracovník u vás a naši bratia sú apoštolmi cirkví, Kristovou slávou. ²⁴ A tak im pred cirkvami ukážte dôkaz svojej lásky a našej chvály vami.

Poznámky

8,1

V tejto kapitole Pavol začína hovoriť o zbierke pre materskú cirkev v Jeruzaleme a motivovať k nej Korint'anov. Použitím slova χάρις („milosť“) vyjadruje, že za ľudskou iniciatívou – v tomto prípade medzi macedónskymi cirkvami – stojí Božie konanie. Predložková väzba ἐν ταῖς ἐκκλησίαις môže zastupovať jednoduchý datív „cirkvám“ alebo sa môže chápať lokálne „v cirkvách, medzi cirkvami“. Macedónske cirkvi boli Filipy, Solún a Berea.

8,2

Genitív τῆς ἀπλότητος αὐτῶν („ich štedrosť“) je pravdepodobne vysvetľujúci – u Macedónčanov sa ukázalo bohatstvo, ktoré bolo ich štedrosťou. Pavol tu poukazuje na štedrý príspevok od Macedónčanov.

8,3

V tomto verši je potrebné logicky doplniť sloveso „dali“ z v. 5. Pavol tu vyjadruje, že Macedónčania dali aj nad svoje možnosti, a adjektívum αὐθαίρετοι („sami od seba, dobrovoľne“) chce povedať, že iniciatíva zúčastniť sa na zbierke vyšla od nich.

8,4

Podstatné meno χάρις tu má význam „dovolenie“ a predstavuje objekt prosby Macedónčanov k Pavlovi. V koordinácii s nasledujúcim podstatným menom κοινωνία („účasť, spoločenstvo“) pomocou spojky καί vytvára sa rétorická figúra hendiadys – pod povolením, o ktoré je Pavol žiadaný, má sa na mysli účasť Macedónčanov na zbierke. Tá je vyjadrená výrazom διακονία („služba“).

8,5

Fráza διὰ θελήματος θεοῦ („z Božej vôle“) kvalifikuje odovzdanie sa Macedónčanov Pavlovi a vyjadruje, že ich účasť na zbierke korešponduje s Božou vôľou.

8,6

Spojka καί („aj“) pred spojením τὴν χάριν ταύτην („túto milosť“) ukazuje, že dokončenie zbierky bolo ďalším projektom, ktorý mal Títus v Korinte vybaviť; tým prvým bolo asi zmierenie medzi Pavlom a Korint'anni pomocou „listu slz“, ktorý Títus doručil do Korintu.

8,7

Formulácia τῆ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἀγάπη („vaša láska, ktorá vzišla z nás“) je láska, ktorú majú Korint’ania k všetkým ľuďom a je v ich živote prítomná od času, keď ich Pavol evanjelizoval. Verš vyjadruje myšlienku, že adresáti majú vyniknúť aj v účasti na zbierke, tak ako vynikajú v iných daroch.

8,9

Pod Kristovým bohatstvom Pavol má asi na mysli jeho nebeskú existenciu pri Otcovi, ktorú Kristus vymenil za chudobu – za pozemský život – a tak obohatil adresátov. Krista tu Pavol nepriamo vykresľuje ako vzor pre zrieknutie sa bohatstva.

8,10

Datívna väzba ἐν τούτῳ (dosl. „v tomto“) vzťahuje sa na projekt zbierky. Druhé použitie slova τοῦτο („to“) označuje Pavlovo povzbudenie k zbierke – to Korint’anom osoží.

8,11

Predložková väzba ἐκ τοῦ ἔχειν (dosl. „z vlastnenia“) formuluje myšlienku, že adresáti majú prispieť podľa možnosti svojich prostriedkov.

8,12

Ako subjekt vety v druhej polovici verša je logicky potrebné doplniť slovo „dar“ – ten sa cení podľa prostriedkov, ktorými človek disponuje. Pavol tu vyzýva Korint’anov pozrieť sa realisticky na ich možnosti a podľa toho prispieť.

8,13-14

V týchto veršoch sa dvakrát vyskytuje slovo ἰσότης. Na konci v. 13 sa objavuje vo význame „rovnosť“ a poukazuje na rovnaké obdarovanie všetkých kresťanov Božou milosťou a ich rovnaké postavenie pred Bohom. To je dôvod (ἐξ) na vyrovnanie v materiálnych dobrách, čo je význam slova na konci v. 14.

8,15

Motív vyrovnania je podporený citátom Ex 16,18 z rozprávania o manne na púšti, v ktorom ide o zázrak vyrovnania – po zbieraní manny mal každý rovnako.

8,16

Pod takou istou starostlivosťou (τὴν αὐτὴν σπουδὴν) o Korint’anov Pavol má na mysli Títovu starostlivosť, ktorá má rovnaký charakter ako jeho vlastná.

8,17

Porovnávacie adjektívum σπουδαιότερος („horlivejší“) môže vyjadrovať, že Títus sa ukázal horlivejší než Pavol alebo horlivejší, ako to Pavol čakal. Slovesná forma ἐξῆλθεν je tzv. epištolárny aorist, ktorý tu nahrádza prítom (,,vychádza, ide“). V čase písania listu je Títus stále pri Pavlovi a bude kuriérom listu. O rovnaký typ aoristu ide vo v. 18 a 22.

8,18

Spolu s Títom Pavol posielal do Korintu anonymného brata, ktorý má dobrú reputáciu medzi cirkvami vďaka svojej angažovanosti v práci pre evanjelium.

8,19

Podstatné meno συνέκδημος („spoločník na ceste“) označuje brata ako Pavlovho sprievodcu na ceste so zbierkou do Jeruzalema. Posledná časť verša uvedená pomocou väzby s predložkou πρὸς („na, k, pre“) vyjadruje účel konania zbierky – pre Pánovu slávu a ako dôkaz Pavlovej ochoty.

8,20

Prechodník v pluráli στελλόμενοι („obávajúci sa niečoho, chrániaci sa niečoho“) vzťahuje sa na Pavla a vyjadruje jeho strach z podozrení zo sprenvery zbierky. Poslanie brata malo za cieľ zamedziť možným podozreniam voči Pavlovej osobe.

8,22

V tomto verši Pavol spomína tretieho člena delegácie. Pavlovi sa už mnohokrát osvedčil a asi Korinťanov pozná, lebo k nim má veľkú dôveru.

8,23

Spojenie ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν („apoštoli cirkví“) vyjadruje, že dvaja anonymní bratia boli vyslaní cirkvami a daní Pavlovi k dispozícii ako jeho spolupracovníci.

Intertextové prepojenia

[8,1] 11,9; Rim 15,26.

[8,4] Sk 24,17; Rim 15,31.

[8,6] 2,13; 7,6-7.13-14; 8,16.23; 12,18.

[8,7] 1 Kor 1,5.

[8,9] 6,10; Flp 2,6-8.

[8,10] 9,2; 1 Kor 16,1-4.

[8,15] Ex 16,18.

[8,18] 12,18.

[8,19] 1 Kor 16,3-4.

[8,21] Rim 12,17.

Druhý list Korint'anom 9

Preklad

¹ Ved' o službe svätým vám vlastne zbytočne píšem. ² Poznám totiž vašu ochotu, ktorou sa vami pred Macedónčanmi chválím, že Achájsko je už od minulého roka pripravené a že vaša horlivosť povzbudila mnohých. ³ Posielam však bratov, aby nevyšlo naprázdno to, že sa vami v tejto záležitosti chválime, a aby ste boli pripravení, ako som povedal, ⁴ a tiež aby sme sa pri tomto podujatí nezahanbili my, a tým menej vy, keď prídu so mnou Macedónčania a nájdu vás nepripravených. ⁵ Preto som pokladal za potrebné poprosiť bratov, aby šli napred k vám a pripravili váš vopred sľúbený dar. Ten mal byť tak pripravený, aby bol naozaj štedrým darom a nie prejavom lakomstva.

⁶ A hovorím toto: kto skúpo seje, skúpo bude aj žat'; kto seje štedro, štedro bude aj žat'. ⁷ Každý nech dá tak, ako si zaumienil v srdci; nie so smútkom ani pod nátlakom, lebo radostného darcu miluje Boh. ⁸ A Boh má moc rozhojniť vo vás každú milosť, aby ste mali vždy vo všetkom hojnosť, a tak boli bohatí na každý dobrý skutok, ⁹ ako je napísané: „Rozdelil, dal chudobným; jeho spravodlivosť trvá naveky.“ ¹⁰ Ten, kto dáva rozsievачovi osivo a chlieb na jedenie, dá a rozmnoží vaše osivo a dá i vzrast plodom vašej spravodlivosti.

¹¹ Vo všetkom ste obohacovaní, aby ste dosiahli úplnú štedrosť, ktorá vzbudzuje vzdávanie vďaky Bohu cez nás. ¹² Lebo konanie tejto služby nielen dopĺňa to, čo chýba svätým, ale aj vyniká vďaka hojnosti vďakyvzdania Bohu. ¹³ Vďaka tomu, že obstojíte v tejto službe, budú oslavovať Boha za vašu poslušnosť, ktorá spočíva vo vyznávaní Kristovho evanjelia, a za úprimnosť vášho spoločenstva s nimi aj so všetkými; ¹⁴ a v modlitbách za vás budú túžiť po vás pre nesmiernu Božiu milosť, ktorá na vás spočíva. ¹⁵ Bohu vďaka za jeho neopísateľný dar.

Poznámky

9,3

Aj aorist ἔπεμψα (dosl. „poslal som“) je epištolárny a prekladá sa prítomným časom, pretože sa vzťahuje na posielanie bratov, ktorí nesú Pavlov list do Korintu. Cieľom ich poslania je podľa tohto verša zabezpečenie zbierky, aby Pavlova chvála Korint'ami nevyšla naprázdno.

9,4

Podstatné meno ὑπόστασις tu má význam „plán, zámer, podujatie“ a stojí v paralele k slovu μέρος („záležitosť“) v predchádzajúcom verši. V oboch prípadoch ide o opisné vyjadrenia pre zbierku.

9,5

Na zbierku je tu použité podstatné meno εὐλογία („štedrý dar“), ktorého koreň vyjadruje, že ona má byť znakom Božieho požehnania k jej recipientom.

9,6

Úvodná formulácia τοῦτο δέ je elipsa, ku ktorej treba v preklade doplniť asi sloveso „hovorím“. Spojenie ἐπ' εὐλογίαις (dosl. „pre požehnania“) korešponduje s príslovkou φειδομένως („skúpo“) a tiež má príslovkový význam v zmysle „štedro“. Pavol tu cituje agrárne pravidlo založené na priamej úmere medzi kvantitou osiva a kvantitou žatvy: málo osiva rovná sa malá žatva.

9,7

Po slove „každý“ na začiatku verša je potrebné doplniť slovesnú imperatívnu formu „nech dá“. Predložkové väzby ἐκ λύπης/ἐξ ἀνάγκης vyjadrujú okolnosti dávania, ktorým sa má človek vyhnúť – nemá to byť so smútkom ani pod nátlakom. To Pavol podporuje citátom z Prís 22,8, podľa ktorého Boh udeľuje svoju lásku tým, čo dávajú radostne.

9,8

Výrazom ἀντάρκεια Pavol preberá cynicko-stoický koncept sebestačnosti, ale nie v tomto zmysle slova, ale skôr vo význame „hojnosť“. Boh udeľuje človeku každú milosť, aby mal hojnosť na konanie dobrých skutkov. Tu je Božia štedrosť predpokladom pre tú ľudskú.

9,9

Obraz človeka, ktorý má hojne, je tu podporený citátom zo Ž 112,9. Subjektom slovies v prvej časti citátu je spravodlivý človek, s ktorým sa Korint'ania môžu nepriamo identifikovať.

9,10

Zmeneným citátom Iz 55,10, pri ktorom sa subjektom slovies stáva Boh, Pavol kreslí Boha ako toho, kto sa v konečnom dôsledku postará o zbierku. Tak ako Boh zabezpečuje osivo a žatvu, tak zabezpečí Korint'anom aj finančné prostriedky na zbierku. Pod ovocím spravodlivosti Pavol má na mysli buď samú zbierku, alebo jej dôsledky v podobe chvály Jeruzalemčanov na adresu Boha.

9,11

Prítomné participium πλουτιζόμενοι („obohacovaní“) vzťahuje sa na už prebiehajúce obohacovanie Korint'anov zo strany Boha, výsledkom čoho má byť ich veľká štedrosť. Adresátom Pavlovej vďaky za zbierku je Boh, lebo on je svojím konaním vlastne jej pôvodcom.

9,12

Pri spojení ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης má podstatné meno διακονία asi význam „uskutočnenie, konanie“ a následný genitív τῆς λειτουργίας je objektový. V závere verša predložkové spojenie διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν (dosl. „cez mnohé vďakyvzdania“) vyjadruje prostriedok, vďaka ktorému táto zbierka vyniká – nie je len zabezpečením potrieb cirkvi v Jeruzaleme, ale aj spôsobením veľkého vďakyvzdania Bohu.

9,13

Participium δοξάζοντες vzťahuje sa na adjektívum „svätí“ z predchádzajúceho verša a hovorí o oslave Boha zo strany Jeruzalemčanov. Podstatné meno δοκιμή označuje osvedčenosť Korint'anov prejavenu v uskutočnení zbierky a je jedným z dôvodov pre spomenutú oslavu Boha. Genitívy τῆς διακονίας a τῆς ὁμολογίας sú vysvetľujúce: „osvedčenosť spočívajúca v službe“ je „to, že stojíte v službe“ a „poslušnosť, ktorá spočíva vo vyznávaní“. Predložkové väzby uvedené predložkami διὰ a ἐπί majú kauzálny význam a uvádzajú dôvody na oslavu Boha.

9,14

Túžba Jeruzalemčanov po Korint'anoch je signálom spoločenstva medzi týmito dvoma cirkvami.

9,15

Adjektívum ἀνεκδιήγητος („neopísateľný“) vyjadruje skutočnosť, že veľkosť Božieho daru prejaveneho cez zbierku a všetko, čo táto zbierka predstavuje, nedá sa ľudskými prostriedkami opísať.

Intertextové prepojenia

[9,2] 8,10; Rim 15,26.

[9,6] Prís 11,24-25.

[9,7] Prís 22,8 LXX.

[9,9] Ž 112,9.

[9,10] Iz 55,10.

[9,13] 8,4; Rim 15,31.

[9,15] Rim 5,15-16.

Druhý list Korint'anom 10

Preklad

¹ Ja sám, Pavol, vás prosím Kristovou miernosťou a láskavosťou, ja, ktorý som vraj medzi vami podlízavý, keď som osobne u vás, ale trúfalý voči vám, keď som vzdialený. ² Prosím vás, aby som sa nemusel odvážiť, keď prídem, konať s tou trúfalosťou, s akou zamýšľam konať voči niektorým, ktorí nás považujú za takých, čo žijú iba po ľudsky. ³ Žijeme totiž v tele, ale nebojujeme ľudskými spôsobmi, ⁴ lebo zbrane nášho boja nie sú telesné, ale majú silu búrať hradby v službe Bohu. Rúcame výmysly ⁵ a každú pýchu, čo povstáva proti poznaniu Boha. Každú myseľ spútavame, aby bola poslušná Kristovi, ⁶ a sme pripravení potrestať každú neposlušnosť, keď bude vaša poslušnosť úplná. ⁷ Hľadíte na to, čo máte pred očami. Ak je niekto sám v sebe presvedčený, že patrí Kristovi, nech zváži aj to, že ako on patrí Kristovi, tak aj my. ⁸ Veď ak sa i trochu viac pochválim mocou, ktorú nám dal Pán na vaše budovanie a nie na rúcanie, nebudem sa hanbiť, ⁹ aby som nevyzeral, akoby som vás chcel iba desiť, a to len listami. ¹⁰ Lebo niekto tak hovorí: „Jeho listy sú prísne a silné, ale osobná prítomnosť slabá a reč hodná opovrhnutia.“ ¹¹ Taký nech si uvedomí, že akí sme v slovách vo svojich listoch, keď sme vzdialení, takí budeme aj v konaní, keď prideme.

¹² Nemáme odvahu zaraďovať sa alebo sa prirovnávať k niektorým z tých, čo samých seba odporúčajú. Naopak, sú nerozumní, keď sa merajú sami podľa seba a porovnávajú sa sami so sebou. ¹³ My sa však nebudeme chváliť nad rozsah toho, čo nám bolo pridelené, ale podľa rozsahu pôsobiska, ktoré nám určil Boh, aby sme prišli až k vám. ¹⁴ Lebo sa nevystatujeme, akoby sme k vám neprišli, veď sme s evanjeliom o Kristovi prišli ako prví aj k vám. ¹⁵ Ani sa nadmieru nechválime cudzou prácou. Dúfame však, že keď porastie vaša viera u vás, my sa hojne rozšírime, čo sa týka nášho pôsobiska, ¹⁶ teda budeme môcť hlásať evanjelium aj mimo vášho územia, a nebudeme sa chváliť hotovou prácou na cudzom pôsobisku. ¹⁷ Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi, ¹⁸ lebo nie ten je dôveryhodný, kto odporúča seba, ale ten, koho odporúča Pán.

Poznámky

10,1

Predložková väzba s $\delta\acute{\iota}\alpha$ poukazuje na spôsob, akým sa Pavol prihovára Korint'anom – Kristovou miernosťou a láskavosťou. Zároveň ukazuje, že aj on v skutočnosti nevystupuje ako servilný, ale podľa vzoru Krista, a teda zrieka sa preukazovania moci a nadržanosti. Druhá polovica verša asi uchováva obsah výčitky, ktorú rozšírili buď superapoštoli, alebo aj Korint'ania medzi sebou, že Pavol vystupuje úboho, keď je pri nich osobne, a tvrdo, keď im píše listy.

10,2

Pod životom iba po ľudsky ($\kappa\alpha\tau\grave{\alpha}$ $\sigma\acute{\alpha}\rho\kappa\alpha$ $\pi\epsilon\rho\iota\pi\alpha\tau\omicron\upsilon\nu\tau\alpha\varsigma$), ktorý mu buď niektorí v Korinte, alebo protivníci vyčítajú, má sa asi rozumieť Pavlovo podriadené, slabé vystupovanie bez známkov charismatickej authority.

10,3

Život v tele ($\epsilon\nu$ $\sigma\alpha\rho\kappa\acute{\iota}$) znamená obyčajnú ľudskú existenciu s jej ohraničenosťou a konečnosťou. Sloveso „bojujeme“ ($\sigma\tau\rho\alpha\tau\epsilon\upsilon\omicron\mu\epsilon\theta\alpha$) je obraz z vojenskej oblasti a opisuje Pavlovu misiu ako boj.

10,4

Datív $\tau\tilde{\omega}$ $\theta\epsilon\tilde{\omega}$ je datív výhody, ktorým Pavol vyjadruje, že svoje zbrane používa pre Boha – v službe Bohu. Pod búraním hradieb má na mysli rúcanie výmyslov svojich protivníkov týkajúcich sa jeho osoby.

10,5

Obraz spútania vzťahuje sa na Pavlovo privádzanie ľudí ku Kristovi – k poslušnosti voči nemu a nie voči protivníkom.

10,7

Väzba $\tau\grave{\alpha}$ $\kappa\alpha\tau\grave{\alpha}$ $\pi\rho\acute{\omicron}\sigma\omega\pi\omicron\nu$ spája sa asi s výčitkou formulovanou vo v. 1 a označuje Pavlovo vystúpenie v Korinte – pri osobnom príchode do Korintu Pavol urobil slabý dojem a teraz Korint'anom pripomína, že si na to môžu spomenúť („hľadíte“). Syntagma $\chi\rho\iota\sigma\tau\omicron\upsilon$ $\epsilon\acute{\iota}\nu\alpha\iota$ („byť Kristov“) vyjadrujúca prináležnosť ku Kristovi je poukazom na autorizáciu od Krista, ktorú si superapoštoli uzurpovali pre seba a Pavlovi ju odopierali. Tí si mysleli, že len oni majú od Krista úplnú moc misijne pôsobiť, ale Pavol sa obhajuje, že aj on má rovnakú moc.

10,8

Moc, ktorú má Pavol od Krista, má síce aj na rúcanie aj na budovanie, ale Pavol ju chce použiť len na budovanie. Chválenie sa mocou, najmä pri nadchádzajúcej návšteve Korintu, má zaistiť korešpondenciu so silným prejavom v listoch.

10,9

Tu je potrebné logicky doplniť slovo „iba“ a vzťahovať ho tak na sloveso „desiť“, ako aj na podstatné meno „listy“. Pavol chce povedať, že on nechce Korint'anov iba desiť, ale chce aj niečo pozitívne dosiahnuť, a to nielen svojimi listami, ale aj osobnou návštevou.

10,10

Kvalifikácia Pavlových listov adjektívami βαρεῖται a ἰσχυραὶ môže sa vzťahovať na ich formu – sú rétoricky efektívne –, ale aj na obsah, čím sa myslí to, že Pavlove listy sú výrazom jeho apoštolského vedomia a obsahujú ťažké požiadavky na recipientov. Ide vlastne o pozitívne hodnotenie zo strany Pavlových oponentov. Pavlova osobná prítomnosť je opísaná adjektívom ἀσθενής („slabá“), ktoré neoznačuje nejakú telesnú chybu, ale absenciu suverénneho vystupovania, neistotu, nerozhodnosť alebo neschopnosť prezentovať sa pompežne. Súčasťou tejto slabosti je aj nedostatočnosť apoštolovej reči – nie je tak rétoricky pôsobivá a mocná ako jeho listy. Išlo najmä o slabý prednes zo strany Pavla.

10,13

Predložková väzba εἰς τὰ ἄμετρα označuje nevhodný, teda bezhraničný stupeň chválenia sa, ktorý Pavol odmieta. Podstatné meno μέτρον znamená „mieru, rozsah“ a výraz κανών má geografickú konotáciu „vyčlenené, ohraničené územie, pôsobisko“. Pavol vyjadruje skutočnosť, že on – na rozdiel od superapoštolov – neprekročil hranice pôsobiska, ktoré mu vymeral Boh, a tie zahŕňajú aj Korint.

10,15

Pasívne sloveso μεγαλυνθῆναι (dosl. „zväčšovať sa“) nevzťahuje sa na nárast Pavlovho statusu v očiach Korint'anov, ale na rozšírenie jeho misie aj za hranice Korintu, – a to za predpokladu, že ich viera porastie a že bude teda dostatočne pevná – neovplyvnená. Predložková väzba κατὰ τὸν κανόνα (dosl. „podľa pôsobiska“) chce naznačiť, že rozšírenie Pavlovej misie sa uskutoč-

ní v súlade s mierou pôsobiska, ktorú mu vyčlenil Boh. Pavol nechce svojou činnosťou zasahovať na územia iných misionárov. Tieto myšlienky opakuje aj nasledujúci verš.

10,17

Pod chválením sa v Pánovi Pavol má na mysli uskutočňovanie chvály v súlade s Pánovou vôľou, a to najmä zachovaním miery pôsobiska, ktoré Pán každému určil.

Intertextové prepojenia

[10,2] 13,2.10; 1 Kor 4,21.

[10,4] 6,7; 13,2-3; 1 Kor 1,25; Ef 6,10-14.

[10,6] 2,9.

[10,7] 1 Kor 1,12.

[10,8] 13,10.

[10,10] 1 Kor 2,3.

[10,11] 13,1-2.

[10,12] 3,1-2; 4,2; 5,12; 6,4; 10,18; 12,11.

[10,16] Rim 15,20-21.

[10,17] Jer 9,22-23; 1 Kor 1,31.

[10,18] 13,3-9.

Druhý list Korint'anom 11

Preklad

¹ Kiež by ste zniesli trochu mojej nerozumnosti! Áno, zneste ma! ² Ved' na vás žiarlim Božou žiarlivosťou. Zasnúbil som vás s jedným mužom, aby som vás odovzdal Kristovi ako čistú pannu. ³ Bojím sa však, aby azda vaše zmýšľanie nebolo odvrátené od úprimného a čistého vzťahu ku Kristovi, ako keď had zviedol Evu svojou ľstivosťou. ⁴ Vy pokojne znášate, keď niekto príde a ohlasuje iného Ježiša, akého sme my neohlasovali, alebo prijímate iného Ducha, akého ste nedostali, alebo iné evanjelium, aké ste od nás prijali.

⁵ Domnievam sa totiž, že v ničom nezaostávam za superapoštolmi, ⁶ lebo ak som aj v rečníctve neskúsený, v poznaní nie som. Naopak, vo všetkom a všetkými spôsobmi sme vám to ukázali. ⁷ Alebo som sa vari dopustil hriechu, keď som vám zadarmo hlásal Božie evanjelium a ponižoval sa, aby ste vy boli povýšení? ⁸ Iné cirkvi som olupoval tým, že som od nich prijímal podporu, aby som vám mohol slúžiť. ⁹ A keď som bol u vás a ocitol som sa v núdzi, nikomu som nebol na ťarchu, lebo čo mi chýbalo, doplnili bratia, ktorí prišli z Macedónska. Dával som pozor a dám pozor na to, aby som vám v ničom nebol príťažou. ¹⁰ Ako je vo mne Kristova pravda, tú chválu nikto vo mne neumlčí v krajoch Achájska. ¹¹ Prečo? Lebo vás nemilujem? Boh vie, že áno. ¹² Ale čo robím a budem robiť aj ďalej, robím so zámerom prekaziť príležitosť tým, čo ju hľadajú, aby boli hodnotení na základe toho, čím sa vychvaľujú. ¹³ Ved' takí sú falošní apoštoli, ľstiví pracovníci, ktorí sa vydávajú za apoštolov Krista. ¹⁴ A nečudo, ved' sám satan sa vydáva za anjela svetla. ¹⁵ Nie je to teda prekvapujúce, ak sa aj jeho služobníci vydávajú za služobníkov spravodlivosti. Ich koniec bude taký, aké sú ich skutky.

¹⁶ Znova hovorím: Nech si nik nemyslí, že som nerozumný, ale ak si to niekto myslí, prijmite ma ako nerozumného, aby som sa mohol aj ja trochu pochváliť. ¹⁷ Čo hovorím v tomto úmysle chváliť sa, nehovorím podľa Pána, ale akoby v nerozumnosti. ¹⁸ Keďže sa mnohí chvália podľa ľudských zásad, pochválím sa aj ja. ¹⁹ Ved' ochotne znášate nerozumných a pritom sami ste rozumní. ²⁰ Znášate totiž, keď vás niekto zotročuje, keď vás niekto vyjedá, keď vás niekto zdiera, keď sa niekto nad vami povyšuje, keď vás niekto bije po tvári. ²¹ So zahanbením to hovorím, ako to hovoria iní, že na to sme boli slabí. Ak si niekto v niečom trúfa, – hovorím to ako nerozumný, – trúfam si aj ja.

²² Sú oni Hebreji? Aj ja. Sú Izraeliti? Aj ja. Sú Abrahámovým potomstvom? Aj ja. ²³ Sú Kristovi služobníci? Ako blázon hovorím: Ešte viac ja vo väčších námahách, oveľa častejšie vo väzeniach, v nesmierne mnohých úderoch a veľa ráz v nebezpečení smrti. ²⁴ Od Židov som päť ráz dostal štyrid-

sať rán bičom bez jednej, ²⁵ tri razy ma palicovali, raz kameňovali, trikrát som stroskotal na lodi, noc a deň som strávil ako stroskotanec na otvorenom mori, ²⁶ často na cestách, v nebezpečenstvách na riekach, v nebezpečenstvách od zbojníkov, v nebezpečenstvách od vlastného rodu, v nebezpečenstvách od pohanov, v nebezpečenstvách v meste, v nebezpečenstvách na pustatine, v nebezpečenstvách na mori, v nebezpečenstvách medzi falošnými bratmi, ²⁷ v námahe a ťažkej práci, často v bdení, o hlade a smäde, veľa ráz v pôstoch, v zime a nahote. ²⁸ A okrem toho na mňa deň čo deň dolieha starosť o všetky cirkvi. ²⁹ Ak je niekto slabý, vari nie som slabý aj ja? Ak je niekto zvädzaný na hriech, azda to nepáli aj mňa? ³⁰ Ak sa treba chváliť, budem sa chváliť tým všetkým, čo súvisí s mojou slabosťou. ³¹ Boh a Otec Pána Ježiša, ktorý je zvelebený, vie, že neklamem. ³² V Damasku miestodržiteľ kráľa Aretasa strážil mesto Damascéncov, aby sa ma zmocnil, ³³ ale v koši ma spustili oknom cez hradby, a tak som unikol z jeho rúk.

Poznámky

11,1

Adverzatívna spojka ἄλλά tu má zosilňujúcu funkciu vzhľadom na nasledujúci imperatív s významom „áno, zňte ma!“ Výrazom „nerozumnosť“ (ἄφροσύνη) Pavol naráža na postoj chválenia sa nadmieru a porovnávania sa so sebou samým.

11,2

Vo väzbe θεοῦ ζήλω je θεοῦ genitív kvality („Božia žiarlivosť“ rovná sa „žiarlivosť, akú má Boh“). Žiarlivosť je rozšírený SZ motív (napr. Ex 34,14; Dt 6,15) poukazujúci na Božiu lásku k ľudu, ktorá si nárokuje na exkluzívnosť vzťahu – nepripúšťa vzťah k iným bohom. Pavol tento obraz vzťahuje na seba a chce ním povedať, že sa Korint'ania nemajú obracať k superapoštolom, analogicky k odmietnutiu cudzích bohov zo strany Izraela. Obraz zasnúbenia (ἡρμοσάμην) je metaforou na vytvorenie vzťahu medzi Korint'anmi a Kristom pri Pavlovej prvej návšteve Korintu a obraz odovzdania nevesty ženíchovi (παραστῆσαι) sa vzťahuje na definitívne uzatvorenie manželstva medzi Korint'anmi a Kristom, ktoré nastane pri poslednom súde. Dovtedy musia zostať Kristovou čistou pannou – nenechať sa skaziť cudzími apoštolmi.

11,3

Tento verš je alúziou na udalosť v Gn 3 a vytvára paralelu medzi zvädním Evy (a Adama) zo strany diavla – to viedlo k narušeniu vzťahu k Bohu – a zvedením komunity od vzťahu s Kristom zo strany superapoštolov. Pavol tak nepriamo prirovnáva superapoštolov k diabolskému zvodcovi.

11,4

Za participiom ὁ ἐρχόμενος (dosl. „ten, kto prichádza“) treba vidieť skupinu. Singulár je zvolený preto, aby korešpondoval so singulárom „had“ v predchádzajúcom verši. Trojica „iný Ježiš – iný Duch – iné evanjelium“ reflektuje falošné učenie, ktoré však nikde nie je jasne vysvetlené, a skôr môže byť dôsledkom ich falošného statusu: keďže sú to falošní apoštol, aj ich učenie je falošné.

11,5

Na tomto mieste Pavol explicitne označuje cudzích misionárov ako „superapoštolov“ (τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων), čo je samozrejme ironické označenie, ktoré môže reflektovať buď nadhodnotenie týchto apoštolov nimi samými, alebo nadhodnotenie zo strany komunity.

11,6

Pavlovo tvrdenie, že je neskúsený (ιδιώτης) v rečníctve, je zveličovaním a rétorickým trikom, ktorým chce zvýšiť svoju dôveryhodnosť. Pavol tak ukazuje, že obsah je pre neho dôležitejší ako forma. Pod poznaním apoštol má na mysli svoje poznanie Boha, ktoré Korint'anom úplne (ἐν παντί a ἐν πᾶσιν) ukázal.

11,7

Pavlovo poníženie (ἐμᾶυτὸν ταπεινῶν) vzťahuje sa na jeho hlásanie evanjelia zadarmo, aby komunita bola povýšená (ὕψωθητε), teda aby získala vzťah s Kristom a spásu. Tak Pavol nasleduje Kristov príklad (8,9), ktorý sa stal chudobným, aby sa oni obohatili.

11,8

Obraz olupovania (ἐσύλησα) pochádza z vojenskej domény a Pavol ním opisuje to, čo bolo v skutočnosti dobrovoľným darom od Macedónčanov. Korint'anom pripomína, že im evanjelium hlásal zadarmo, zatiaľ čo ostatné cirkvi Pavla podporovali.

11,9

Pavol používa dve synonymné formulácie (οὐ κατενάρκησα/ἀβαρῆ ἐμᾶυτὸν ἐτήρησα), aby vyjadril svoje rozhodnutie nebyť Korint'anom finančnou príťažou. Futúrne sloveso τηρήσω („budem sa chrániť, budem dávať pozor“) naznačuje, že aj v budúcnosti sa apoštol bude držať tohto svojho rozhodnutia. Aj keď sa v Korinte ocitol vo finančných ťažkostiach, pomohli mu Macedónčania a nie Korint'ania.

11,10

Spojenie ἡ καύχησις αὐτή („táto chvála“) vzťahuje sa na obsah predchádzajúceho verša a ide o Pavlov spôsob hlásania v Korinte bez nároku na odmenu. Tým sa v Achájsku stále bude chváliť.

11,12

V závere tohto verša Pavlovi ide asi o myšlienku, že superapoštoli majú byť hodnotení (εὐρεθῶσιν) na základe toho, čím sa chvália (ἐν ᾧ καυχῶνται) – svojím nárokom na finančnú podporu od komunity –, tak ako je Pavol (καθὼς καὶ ἡμεῖς) hodnotený tým, čím sa chváli on – svojím zrieknutím sa podpory. To ukazuje, že superapoštoli v skutočnosti nie sú praví apoštoli, a k takému záveru môžu dôjsť tí, čo hodnotia ich konanie.

11,13

Verš obsahuje tri obvinenia voči superapoštolom, ktorými ich Pavol označuje za podvodníkov.

11,14

Za spojením „anjel svetla“ sa asi skrýva predstava satana ako padlého anjela svetla. V tomto a nasledujúcom verši Pavol argumentuje princípom *a maiori ad minus*: keď sa satan dokáže premeniť na inú postavu, o to viac jeho služobníci.

11,17

Podstatné meno *ὑπόστασις* tu asi znamená „zámer, plán, úmysel“. Pavol tu negatívne kvalifikuje svoju chválu, ku ktorej sa cíti byť donútený, a odlišuje ju od chvály podľa Pánovej vôle.

11,20

Sloveso „vyjedat“ (*κατεσθίει*) vzťahuje sa na využívanie a finančné vykorisťovanie komunity zo strany superapoštolov a sloveso *λαμβάνει* (dosl. „prijíma“) asi označuje zmocňovanie sa Korint'anov. Obraz bitky po tvári (*δέρει*) vzťahuje sa na tvrdé, bezohľadné zaobchádzanie. Pavol tu ukazuje Korint'anom, že sú vlastne hlúpi, ak dovoľujú superapoštolom takéto zaobchádzanie.

11,21

V tomto verši je asi potrebné za porovnávacou spojkou *ὡς* („ako“) doplniť vetu typu „to hovoria iní“, ktorou Pavol vyjadruje, že on sám sa prikláňa k názoru iných o vlastnej slabosti, ktorú preukázal tým, že sa nesprával ako superapoštoli v predchádzajúcom verši. Celá veta má ironický charakter – Pavlovo zahanbenie zo slabého správania je vlastne jeho chválou, že Korint'anov nezneužil.

11,23

Výraz *παρρησιάζομαι* označuje bláznovstvo, pomätenosť a Pavol ním chce vyjadriť, že jeho snaha prevýšiť superapoštolov je doslova bláznovstvom, zatiaľ čo úsilie porovnávať sa s nimi je nerozumnosťou. Spojenie *ὕπερ ἐγὼ* vo význame „ešte viac ja“ poukazuje na Pavlovo nadradenosť nad superapoštolmi – on zažil ešte viac protivenstiev ako oni.

11,24

V prípade bičovania išlo o synagogálny trest 39 rán. Nie je jasný dôvod pre takýto postih u Pavla – mohlo ním byť Pavlovo vyznanie Ježišovho mesiánskeho postavenia alebo udelenie plného statusu v Božom ľude veriacom v Krista.

11,25

Formulácia ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα nevzťahuje sa na Pavlovo zázračné prežitie v hlbine mora, ale skôr na jeho prežitie na časti stroskotanej lode na otvorenom mori.

11,26

V tomto zozname nebezpečenstiev vyniká ohrozenie falošnými bratmi (ἐν ψευδαδέλφοις), pod ktorými Pavol má na mysli korintských superapoštolov. Komunita tak nepriamo vyčíta, že podporou tejto skupiny prispela k ohrozeniu Pavla.

11,28

Podstatné meno ἐπίστασις tu pravdepodobne znamená „starosť, starostlivosť“ a je vysvetlené prístavkom μέριμνα, čo je vlastne jeho synonymom.

11,29

Obraz pálenia (πυροῦμαι) je metaforou pre Pavlovo znášanie druhého utrpenia, ktoré mu je spôsobené pokúšaním na hriech. Pavol tu poukazuje na svoje spolu utrpenie s členmi jeho cirkvi.

Intertextové prepojenia

- [11,1] 11,21; 12,11.
- [11,2] Oz 2,21-22; Ef 5,26-27.
- [11,3] Gn 3,1-6.
- [11,4] Gal 1,6-9.
- [11,5] 12,11.
- [11,6] 1 Kor 1,5.17; 2,1-5.
- [11,7] 12,13-18; Sk 18,3; 1 Kor 9,6-18.
- [11,9] Flp 4,15.18.
- [11,10] 1 Kor 9,15.
- [11,11] 12,15.
- [11,22] Sk 22,3; Rim 11,1; Flp 3,5-6.
- [11,23] 6,5; Sk 16,22-24; 1 Kor 15,31-32.
- [11,24] Dt 25,2-3.
- [11,25] Sk 14,19; 27,43-44.
- [11,27] 1 Kor 4,11.
- [11,29] 1 Kor 9,22.
- [11,33] Sk 9,23-25.

Druhý list Korint'anom 12

Preklad

¹ Treba sa chváliť; hoci to neosoží, ale prejdem k videniam a zjaveniam Pána. ² Poznám človeka v Kristovi, ktorý bol pred štrnástimi rokmi – neviem, či v tele, či mimo tela, to vie Boh – uchvátený až do tretieho neba. ³ A viem o tom človeku – neviem, či v tele, či mimo tela, to vie Boh –, ⁴ že bol uchvátený do raja a počul tajomné slová, ktoré človek nesmie vysloviť. ⁵ Ním sa budem chváliť, ale sebou samým sa chváliť nebudem, iba ak svojimi slabosťami. ⁶ Lebo ak sa budem chcieť chváliť, nebudem nerozumný, lebo budem hovoriť pravdu. Ale zriekam sa chválenia, aby mi nikto nepripisoval viac, ako vidí na mne alebo počuje odo mňa, ⁷ a aj pre veľkosť zjavení. Preto aby som sa nepovyšoval, bol mi daný do tela osteň, satanov posol, aby ma bil po tvári, a tak som sa nepovyšoval. ⁸ Preto som tri razy prosil Pána, aby odstúpil odo mňa, ⁹ ale on mi povedal: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa zdokonaľuje v slabosti.“ Tak sa budem radšej chváliť skôr svojimi slabosťami, aby na mne spočinula Kristova sila. ¹⁰ Preto mám záľubu v slabostiach, v urážkach, v núdzi, v prenasledovaniach a v úzkostiach pre Krista, lebo keď som slabý, vtedy som silný.

¹¹ Stal som sa nerozumným. Vy ste ma donútili a pritom ste ma mali odporúčať. Ved' ja som v ničom nezaostal za superapoštolmi, aj keď nie som ničím. ¹² Znaky apoštola boli medzi vami vykonané vo veľkej trezlivosti – znameniami, zázrakmi a mocnými činmi. ¹³ Lebo v čom ste boli v nevýhode v porovnaní s ostatnými cirkvami okrem toho, že ja sám som vám nebol na ťarchu? Odpust' te mi túto krivdu. ¹⁴ Hľa, som pripravený už tretí raz ísť k vám a nebudem vám na ťarchu. Ved' netúžim po vašich veciach, ale po vás; lebo nie deti sú povinné šetriť pre rodičov, ale rodičia pre deti. ¹⁵ A ja veľmi rád miniem všetko, ba aj seba obetujem za vás samých. Ak vás ja viac milujem, mám byť menej milovaný? ¹⁶ No nech, ja som vám teda na ťarchu nebol, ale som prefikáný a získal som si vás úskokom! ¹⁷ Alebo som vás oklamal prostredníctvom niektorého z tých, ktorých som k vám poslal? ¹⁸ Poprosil som Títa, aby šiel k vám, a poslal som s ním brata. Azda vás Títus oklamal? Vari sme nekráčali v tom istom duchu a v tých istých šľapajach? ¹⁹ Už dlho si myslíte, že sa pred vami obhajujeme. Hovoríme pred Bohom v Kristovi, a to všetko, milovaní, pre vaše budovanie. ²⁰ Lebo sa bojím, aby som vás, keď prídem, nenašiel azda takých, akých nechcem, a vy aby ste nenašli mňa, akého nechcete. A ešte sa bojím, aby prípadne nevznikli spory, žiarlivosť, hnevy, prejavy sebeckta, ohováranie, klebety, pýcha, nepokoje. ²¹ Bojím sa, až prídem, že ma môj Boh zasa u vás poníži a budem žialiť nad tými, ktorí predtým zhešili a nekonali pokánie za nečistotu, smilstvo a neviazanosť, ktorých sa dopustili.

Poznámky

12,1

Spojenie „videnia a zjavenia Pána“ definuje novú tému, ktorá predstavuje bod porovnania medzi Pavlom a superapoštolmi. Tí sa pravdepodobne chválili svojimi extatickými skúsenosťami pred Korint'ami, a preto sa aj Pavol rozhoduje pochváliť sa istou svojou extatickou skúsenosťou. Genitív κυρίου je asi genitív obsahu – pri videniach a zjaveniach ide o videnia samého Pána (Ježiša).

12,2

Pod človekom v Kristovi (ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ) Pavol má na mysli seba samého a hovorí tu o svojom uchvátení do tretieho neba. Váhavosť vyjadrená frázou „neviem, či v tele, či mimo tela“ poukazuje na tajomnosť opisovanej udalosti. Výraz pre uchvátenie (ἄρπαγέντα) je typický slovník pre opisy prenesenia človeka do inej sféry a zároveň poukazuje na Boha ako hlavného aktéra tejto udalosti.

12,4

Podstatné meno „raj“ (παράδεισος) je v židovskej apokalyptike označenie pre posmrtné miesto odpočinku pre spravodlivých. Pavlovi bola udelená milosť navštíviť toto miesto, ale apoštol neopisuje nič z toho, čo videl, ani to, ako to miesto vyzeralo, ba ani nemôže reprodukovat' (οὐκ ἔξδὼν ἀνθρώπων λαλήσαι) slová, ktoré tam počul (ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα). Uvedené výrazy poukazujú na posvätnosť týchto slov. Jeho opis návštevy raja je zredukovaný na úplné minimum.

12,6

Pavol sa v skutočnosti chce zrieknuť chválenia sa a nechať sa posúdiť iba tým, čo človek pozoruje na jeho vystupovaní a hlásaní. Za slovesom zrieknutia sa (φειδομαι) je potrebné doplniť výraz pre chválenie sa. Hodnotenie Pavlovej osoby sa nemá orientovať na jeho dosahovanie extatických vízií, ale na to, čo človek priamo od neho počuje a čo na ňom vidí.

12,7

Datív τῆ ὑπερβολῆ τῶν ἀποκαλύψεων („pre veľkosť zjavení“) je datív príčiny, ktorým Pavol chce povedať, že pre zjavenia by ho niekto mohol hodnotiť príliš vysoko, a preto sa chce zrieknuť chvály zjaveniami. Plurál „zjavenia“ ukazuje, že Pavol mal viac takýchto extatických zážitkov. Výraz σκόλωψ tu má význam „osteň“ a je metaforou pre nepríjemnosť alebo bolesť, ktorú Pavol zakusuje. Ide o metaforu, ktorej referent je neznámy. Možno šlo o chorobu

alebo o nejakého Pavlovho protivníka. Datív τῆ σαρκί („do tela, pre telo“) je datív nevýhody, ktorým sa vyjadruje, že osteň spôsobuje Pavlovi bolesť v jeho telesnej existencii.

12,8

Väzba ὑπὲρ τούτου vzťahuje sa na osteň – na satanovho posla; v súvislosti s ním Pavol trikrát prosí Pána, aby od neho odstúpil. Trojnásobná prosba vyjadruje naliehavosť situácie.

12,9

Ježišova odpoveď je jediným jeho výrokom zaznamenaným v tomto liste a stojí v kontraste k slovám, ktoré Pavol počul v raji. Jej uvedenie cez perfek-tum εἶρηκέν („povedal [a stále hovorí]“) poukazuje na jej trvalú platnosť. Obsahovo vyjadruje myšlienku, že osteň nebude odňatý, ale Pavlovi bude pomáhať Ježišova milosť. Sloveso τελεῖται tu má význam „zdokonaľuje sa, kompletizuje sa, prichádza k dokonalosti“. Pavol chce asi vyjadriť, že Božia moc sa najviac prejavuje uprostred ľudskej slabosti. Príslovka μᾶλλον („viac, skôr“) vzťahuje sa asi na slabosť (ἐν ταῖς ἀσθενείαις) a Pavol ňou chce povedať, že skôr sa chce chváliť svojimi slabosťami ako úspechmi.

12,11

Spojenie οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα („v ničom som nezaostal“) pravdepodobne sa vzťahuje na Pavlovu prvú návštevu v Korinte a Pavol ním vyjadruje, že jeho vystúpenie v Korinte nijako nezaostávalo za tým, ktoré neskôr uskutočnili superapoštolí. Aj on bol rovnako efektívny. Tvrdenie, že Pavol je ničím (οὐδὲν εἶμι), vyjadruje Pavlovo ustavičné fungovanie v rôznych protivenstvách a neprestajné nosenie ostňa na svojom tele.

12,12

Nezvyčajná formulácia „znaky apoštola“ (τὰ σημεῖα τοῦ ἀποστόλου) pravdepodobne pochádza od Korint’anov alebo od Pavlových oponentov a súhrnne označuje zázraky vykonané Pavlom. Nijaký z nich tu však Pavol neuvádza, no pravdepodobne išlo o uzdravenia a exorcizmy. Pasívne sloveso κατεργάσθη („boli vykonané“) je teologický pasív, ktorý poukazuje na Božiu aktivitu – znamenia vykonal prostredníctvom Pavla sám Boh.

11,13

Svoje zrieknutie sa podpory od Korint’anov, ktorým sa Pavol odlišoval od superapoštolov, Pavol ironicky označuje výrazom „nespravodlivosť“ (ἀδικία). Veta má Korint’anom pripomenúť nezmyselnosť ich obvinenia Pavla z toho, že

neprijal finančnú podporu; – finančné nezaťaženie komunity v nijakom prípade nie je nespravodlivosť.

12,14

Futúrne sloveso οὐ καταναρκήσω („nebudem na ťarchu“) je prepojené s oznámením Pavlovej tretej návštevy v Korinte a vyjadruje, že Pavol ani v budúcnosti – teda pri tretej návšteve – nebude od Korint’anov očakávať finančnú podporu. Pokračuje tak v praxi, ktorá ho charakterizovala v minulosti. Veta οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν („ved’ netúžim po vašich veciach“) ukazuje Pavlovu nezištnosť voči Korint’anom – on nemá záujem o ich majetok. Veta o povinnosti rodičov šetriť pre deti koncipuje Pavla a Korint’anov v hierarchickom vzťahu rodičov a detí a stanovuje unilaterálnu povinnosť rodičov voči deťom – iba rodičia majú finančnú povinnosť voči deťom.

12,15

Sloveso δαπανήσω („miniem [všetko]“) zahŕňa finančné výdavky, ktoré Pavol venuje na svoju podporu a tak komunitu odbremení, ako aj venovanie svojej energie a času Korint’anom. Následné sloveso ἐκδαπανηθήσομαι („obetujem sa“) poukazuje na výsledok akcie minútia všetkého – Pavol tak seba samého obetuje pre komunitu. Sloveso ἀγαπῶ („milujem“) potom opisuje uvedené Pavlovo konanie ako prejav lásky, za ktorú by si on mal zaslúžiť lásku Korint’anov.

12,16

Imperatív ἔστω („nech je!“) je výrazom pripustenia skutočnosti, ktorú Pavol predpokladá u Korint’anov a formuluje ju nasledujúca veta: nebol im síce na ťarchu, ale počínal si prefikane. Výraz πανοῦργος („prefikany“) poukazuje na obvinenie zo strany Korint’anov. Išlo asi o obvinenie z finančnej netransparentnosti – Pavol síce od nich nechcel podporu, ale podviedol ich tým, že spreneveril niečo zo zbierky pre vlastné ciele.

12,18

Spojenia τῷ αὐτῷ πνεύματι („v tom istom duchu“) a τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν („v tých istých šľapajach“) poukazujú na blízkosť medzi Títom a Pavlom v zmyslení a spôsobe života. Pavol vyjadruje, že ani jeden z jeho spolupracovníkov Korint’anov nepodviedol a že to isté platí o ňom samom. Ich integrita je poukazom na Pavlovu integritu.

12,19

Príslovka *πάλα* („už dlho“), ktorou Pavol kvalifikuje dojem Korint'anov o svojej obhajobe, môže sa vzťahovať na celý list – od jeho začiatku môžu mať Korint'ania dojem, že Pavol sa pred nimi chce obhájiť. Väzba *κατέναντι θεοῦ* („pred Bohom“) môže naznačovať, že skutočným tribunálom, ktorý posudzuje Pavlovu hodnovernosť, je v konečnom dôsledku Boh. Výraz *τὰ πάντα* („všetko“) je označením pre všetko, čo Pavol v liste povedal.

12,21

Aj táto veta sa vzťahuje na výraz *φοβοῦμαι* („bojím sa“) z v. 20b. Pavol tu vyjadruje svoj strach z toho, že ho Boh zasa v Korinte poníži, tak ako pri druhej, tzv. bolestnej návšteve. Pod ponížením má Pavol na mysli zlý stav komunity, ktorý je opísaný vo v. 20. Ak by Pavol našiel Korint'anov v takom stave, pre neho ako ich apoštola by to bolo ponížujúce. Pod tými, čo predtým zhrešili (*τῶν προημαρτηκότων*), Pavol má na mysli tých Korint'anov, ktorí hrešili pred jeho druhou návštevou a ani „listom slz“, ani týmito dvoma udalosťami sa nenechali priviesť k pokániu. Pavol sa bojí, že aj pri tretej návšteve ich nájde v rovnakom stave – teda bez známok ľútosti a pokánia.

Intertextové prepojenia

- [12,4] Lk 23,43; Zjv 2,7.
- [12,7] Nm 33,55; Joz 23,13; Ez 28,24.
- [12,8] Mt 26,39-44.
- [12,9] 4,7.
- [12,10] 6,4-5; Rim 5,3; Flp 4,13.
- [12,11] 11,5.
- [12,12] Rim 15,19; 1 Sol 1,5.
- [12,13] 11,9-12.
- [12,16] 11,3.13.
- [12,18] 2,13; 8,16.23.
- [12,20] 1 Kor 1,11; 3,3.

Druhý list Korint'anom 13

Preklad

¹ Teraz už tretí raz idem k vám: každá výpoveď bude potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov. ² Už som povedal a znovu hovorím, – ako keď som bol u vás druhý raz a hoci som teraz vzdialený – tým, ktorí predtým zhrešili aj všetkým ostatným, že až prídem, nebudem vás znova šetriť, ³ veď žiadate dôkaz, že cezo mňa hovorí Kristus, ktorý nie je medzi vami slabý, ale je mocný. ⁴ Hoci bol ukrižovaný pre slabosť, ale z Božej moci žije. Veď aj my sme v ňom slabí, ale z Božej moci budeme s ním žiť pre vás.

⁵ Seba samých skúmajte, či zotrývate vo viere, seba samých posúďte. Alebo seba samých nepoznáte, že je vo vás Ježiš Kristus? Ibaže by ste boli nespoľahliví. ⁶ A dúfam, že poznáte, že my nie sme nespoľahliví. ⁷ Modlíme sa k Bohu, aby ste neurobili nič zlé – nie preto, aby sme sa ukázali ako spoľahliví, ale aby ste vy robili dobre a my sme boli akoby nespoľahliví. ⁸ Veď nič nemôžeme robiť proti pravde, ale iba pre pravdu. ⁹ A radujeme sa, keď sme my slabí, ale vy ste silní. Za to sa aj modlíme – totiž za vaše zdokonalenie. ¹⁰ Preto píšem toto všetko ako vzdialený, aby som, keď prídem, nemusel si prísne počínať v zhode s mocou, ktorú mi dal Pán na budovanie, a nie na rúcanie.

¹¹ Napokon, bratia, radujte sa, nechajte sa zdokonaľiť, nechajte sa povzbudiť, rovnako zmýšľajte, žite v pokoji a Boh lásky a pokoja bude s vami. ¹² Pozdravte sa navzájom svätým bozkom. Pozdravujú vás všetci svätí. ¹³ Milosť nášho Pána Ježiša Krista a Božia láska i spoločenstvo Svätého Ducha nech je s vami všetkými.

Poznámky

13,1

Pavol aplikuje legálny princíp z Dt 19,15 na svoje návštevy Korintu v zmysle, že počet svedkov korešponduje s číslom návštev, a naznačuje myšlienku, že jeho tretia, nadchádzajúca návšteva mesta definitívne uskutoční jeho ohlásané nešetné zaobchádzanie s Korint'ami.

13,2

Spojenie εις τὸ πάλιν („znova“) vzťahuje sa na nasledujúce sloveso οὐ φοίσομαι („nebudem šetriť, neušetrím“). Pavol uvádza, že ani pri nadchádzajúcej návšteve nebude Korint'anov šetriť. V čom jeho trestajúca akcia voči nim má spočívať, nie je jasné – možno v tvrdom kázaní voči nim.

13,3

Predložkové väzby εις ὑμᾶς a ἐν ὑμῖν sú iba štylistickou variáciou rovnakej myšlienky – Kristovej mocnej prítomnosti uprostred Korint'anov („medzi vami“).

13,4

Podstatné meno ἀσθενεία („slabosť“) je opisom pre Ježišovu pozemsko-ludskú existenciu. Predložková fráza ἐξ ἀσθενείας (dosl. „zo slabosti“) má asi príčinný význam („pre slabosť, na základe slabosti“). Analogicky ku Kristovej minulosti a súčasnej situácii, Pavol hovorí o svojej prítomnej a budúcej situácii. Tú formuluje vetou ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εις ὑμᾶς, kde sloveso ζήσομεν („budeme žiť“) vzťahuje sa na blízku budúcnosť, teda na Pavlovu nadchádzajúcu návštevu v Korinte, počas ktorej Pavol bude vďaka Božej moci plný života a teda sily. Predložková väzba εις ὑμᾶς naznačuje tvrdý, priam varovný alebo nepriateľský postoj voči komunite, ktorým sa Pavol chystá autoritatívne zasiahnuť. Korint'ania tak definitívnevidia Pavlovu moc, ktorá im doteraz na ňom chýbala.

13,5

Formulácia εἰ ἔστέ ἐν τῇ πίστει („či ste vo viere“) je u Pavla jedinečná a nesie konotáciu, či Korint'ania naozaj zotrývajú v pravej viere – vo viere v Pavlovo evanjelium. Pavol chce povedať, že aj keď Kristus medzi nimi mocne koná, nemusí to automaticky znamenať, že s ich vierou je všetko v poriadku.

13,7

Pavlova modlitba, aby Korint'ania neurobili nič zlé (κακὸν μηδέν), chce vyprosiť, aby sa komunita dištancovala od zlých vecí, proti ktorým Pavol v liste bojuje: od sympatizovania so superapoštolmi, od spochybňovania jeho autority, od odmietnutia jeho osoby pri nastávajúcej návšteve a od hriechov opísaných napr. vo v. 12,20-21.

13,8

Slovo „pravda“ (ἀληθεία) tu pravdepodobne znamená dobro alebo konanie dobra spomenuté v predchádzajúcom verši. Pavol hovorí, že proti konaniu dobra, pre ktoré sa Korint'ania rozhodnú, on nemôže nič urobiť.

13,9

Slovo „zdokonalenie“ (κατάρτισις), ktoré vyjadruje obsah Pavlovej modlitby za Korint'anov, zahŕňa to, čo bolo spomenuté vo v. 7: odvrátenie sa Korint'anov od zla a ich rozhodnutie sa pre dobro. Konkrétne ide o odvrátenie sa od superapoštolov a opätovné pril'nutie k Pavlovi.

13,10

Ukazovacie zámeno „toto“ (ταῦτα) vzťahuje sa asi na celý obsah listu. Cieľom listu je zdokonalenie komunity, čo by malo viesť k tomu, aby si Pavol pri nadchádzajúcej návšteve nemusel počiňať prísne, lebo jeho apoštolská moc má primárne slúžiť na budovanie komunity.

13,11

Pasívne imperatívy καταρτίξεσθε a παρακαλεῖσθε majú zmysel „nechajte sa zdokonalit“ a „nechajte sa povzbudiť“ a Pavol nimi apeluje na Korint'anov, aby dovolili jeho modlitbám a apelom, o ktorých v liste hovoril už skôr, dosiahnuť svoj účinok.

13,13

Osobitá formulácia ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος (dosl. „spoločenstvo Svätého Ducha“) asi vyjadruje myšlienku spoločenstva všetkých veriacich vďaka ich účasti na Duchu Svätom. Jedine v tomto liste je záverečné želanie adresované všetkým členom spoločenstva (μετὰ πάντων ὑμῶν). Tým chce Pavol povedať, že on všetkým – aj tým, čo sú za neho, aj tým, čo sympatizujú so superapoštolmi – želá Božiu milosť a tak chce prekonať rozdelenie v komunite.

Intertextové prepojenia

[13,1] Dt 19,15; Mt 18,16; Jn 8,17; Hebr 10,28.

[13,10] 10,8.

[13,12] Rim 16,16; 1 Kor 16,20; Flp 4,22; 1 Sol 5,26; 1 Pt 5,14.

[13,13] Rim 16,20; 1 Kor 16,23.

Konzultovaná literatúra

- Frank J. Matera, *II Corinthians: A Commentary*. NTL. Louisville: John Knox, 2003.
- Antonio Pitta, *La seconda lettera ai Corinzi*. Roma: Borla, 2006.
- Thomas Schmeller. *Der zweite Brief an die Korinther. Teilband 1: 2 Kor 1,1–7,4*. EKKNT. Neukirchen-Vluyn: Patmos, 2010.
- Thomas Schmeller. *Der zweite Brief an die Korinther. Teilband 2: 2 Kor 7,5–13,13*. EKKNT. Neukirchen-Vluyn: Patmos, 2015.

Róbert Lapko (ed.)

Druhý list Korint'anom. Nový preklad a krátky komentár

Vydavатели: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, v.v.i.
Centrum pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta

Prvé vydanie.

Miesto vydania: Bratislava

Rok vydania: 2023

Počet strán: 72

Návrh obálky: Matúš Imrich, SSL.

Publikácia patrí k výsledkom riešenia projektov:

APVV-20-0130 *Biblický text a jeho terminologické diskurzy v modernom spisovnom jazyku. Na príklade Listov apoštola Pavla.*

VEGA 2/0015/22 *Recepcia biblickej rodinnej terminológie a motívov v slovan-
skom kultúrnom prostredí.*

Pre Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, v.v.i.

a Centrum pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta vydalo (v e-book formáte) vydavateľstvo POSTOJ MEDIA, s. r. o.

Elektronická verzia

ISBN 978-80-89994-83-0

EAN 9788089994830

Centra pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta vyšli:

1. Amoris laetitia – Očami teológov. Róbert Lapko (ed.). 2017
2. Lingua Latina Biblica. Vysokoškolská učebnica biblickej latinčiny. Anabela Katreničová, Róbert Lapko. 2017
3. Martin Luther po päťsto rokoch. Zborník z vedeckej konferencie. Róbert Lapko (ed.). 2018
4. Biblia a mládež. Mladí ľudia, viera a rozlišovanie povolania. Zborník z vedeckej konferencie. Róbert Lapko (ed.). 2018
5. Jánovo evanjelium. Nový preklad a krátky komentár. Róbert Lapko (ed.). 2019
6. Lukášovo evanjelium. Nový preklad a krátky komentár. Róbert Lapko (ed.). 2020
7. Od čistoty k hygiene – od hygieny ku zdraviu – Metamorfózy starostlivosti o dušu a telo. Monotematický súbor štúdií. Šimon Marinčák, Rastislav Nemeč (eds). 2020
8. Lukášovo evanjelium. Nový preklad a krátky komentár. Druhé doplnené vydanie. Róbert Lapko (ed.). 2021
9. Jánovo evanjelium. Nový preklad a krátky komentár. Druhé doplnené vydanie. Róbert Lapko (ed.). 2022
10. List Rimanom. Nový preklad a krátky komentár. Róbert Lapko (ed.). 2022
11. Rodinná terminológia vybraných biblických spisov. Róbert Lapko (ed.). 2022
12. List Rimanom. Nový preklad a krátky komentár. Druhé doplnené vydanie. Róbert Lapko (ed.). 2023
13. Prvý list Korint'anom. Nový preklad a krátky komentár. Róbert Lapko (ed.). 2023

